

บทที่ 13

การสัมภาษณ์ (Interview)

บทที่ 13

การสัมภาษณ์ (Interview)

การสัมภาษณ์ คือการสนทนาระหว่างบุคคลสองฝ่าย โดยที่ฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ซักถาม (เรียกว่า ผู้สัมภาษณ์) และอีกฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ตอบ (เรียกว่า ผู้ให้สัมภาษณ์)

1. ลักษณะของการสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์ คือการสนทนาระหว่างบุคคลสองฝ่ายที่มีลักษณะแตกต่างไปจากการสนทนาชนิดอื่น ๆ นั่นก็คือ

1.1 ผู้สัมภาษณ์จะต้องมีวัตถุประสงค์ในการสัมภาษณ์ทุกครั้งและผู้สัมภาษณ์อาจจะนำผลที่ได้จากการสัมภาษณ์นั้นไปอ้างอิงหรือไปเป็นประโยชน์ในการศึกษา หรืออาจจะนำไปเปรียบเทียบกับเรื่องราวตัว

1.2 ทั้งผู้ให้สัมภาษณ์ และ ผู้สัมภาษณ์ต้องตระเตรียมให้พร้อมโดยเนพาะอย่างยิ่ง ผู้สัมภาษณ์จะต้องเตรียมคำถามให้พร้อม จะต้องเป็นคำถามที่เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน ไม่เกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว จะต้องเป็นคำถามที่ได้คำตอบที่เป็นข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง

ถ้าเป็นด้านวิชาการ ผู้สัมภาษณ์ควรจะแจ้งให้ผู้ให้สัมภาษณ์ทราบล่วงหน้าว่า จะสัมภาษณ์เกี่ยวกับเรื่องอะไร เพื่อว่าผู้ให้สัมภาษณ์จะได้มีโอกาสเตรียมการค้นคว้าล่วงหน้า

1.3 ผู้สัมภาษณ์ จะต้องมีมารยาทและศิลปะในการพูด

2. ชนิดของการสัมภาษณ์

อาจจะแยกการสัมภาษณ์ออกเป็น 4 ชนิด ได้ดังนี้ คือ

2.1 การสัมภาษณ์ตัวต่อตัว หมายถึงการที่ผู้สัมภาษณ์ไปพบกับผู้ให้สัมภาษณ์แล้ว ถามข้อเท็จจริงต่อหน้า วิธีนี้เป็นวิธีที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย เพราะเป็นวิธีที่ไม่คงที่ ผู้สัมภาษณ์สามารถที่จะดัดแปลงแก้ไขให้สอดคล้องกับเหตุการณ์เฉพาะหน้าได้ นอกจากนี้ ผู้สัมภาษณ์ยังคาดการณ์ได้ว่า ตนจะได้รับคำตอบชนิดใด และผู้ให้สัมภาษณ์นั้นมีความรู้สึกอย่างไร

การสัมภาษณ์วิธีนี้เป็นวิธีที่ใช้ได้กับบุคคลที่มีความรู้ทุกรดับและทุกวัย เพราะขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้สัมภาษณ์

2.2 การสัมภาษณ์ด้วยวิธีส่วนแบบสอบถาม (Questionnaire) หมายถึงการที่ผู้สัมภาษณ์ ส่องระดับความคิดเห็นไปยังบุคคลที่ตนต้องการจะทราบข้อเท็จจริง หลังจากที่บุคคลเหล่านั้นตอบคำถามแล้ว ก็จะส่งแบบสอบถามนั้นคืนไปยังผู้สัมภาษณ์

วิธีนี้ เป็นวิธีที่ใช้กันอย่างแพร่หลายวิธีหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานด้านค้นคว้าวิจัย เช่น การวิจัยทางเศรษฐกิจ การศึกษา การค้า สังคม การเมือง ฯลฯ เป็นวิธีที่ใช้ได้ผลกับบุคคลที่มีการศึกษาดีหรือผู้ที่มีความรู้ปานกลาง

2.3 การสัมภาษณ์ด้วยวิธีชักถามทางโทรศัพท์ หมายถึงการที่ผู้สัมภาษณ์โทรศัพท์ไปตามบุคคลที่อยู่ทางบ้าน ตามปกติแล้วก็จะเป็นคำถามสั้น ๆ 2 - 3 ข้อที่เกี่ยวกับสินค้าในต่างประเทศนิยมวิธีนี้มากโดยที่ทางบริษัทจะทำโดยการสำรวจว่าในแต่ละครอบครัวนิยมใช้ผลิตภัณฑ์ของบริษัทมากน้อยเพียงใด

การสัมภาษณ์โดยการชักถามทางโทรศัพท์นี้ มีข้อดีอยู่ที่ผู้ตอบจะไม่ประหม่า ทำให้ตอบคำถามได้ดีขึ้น ส่วนข้อเสียก็คือคำตอบนั้นอาจจะไม่เป็นความจริงก็ได้

2.4 การสัมภาษณ์โดยการขอร้องทางวิทยุ หมายถึงการประกาศขอร้อง หรือซักชวนทางวิทยุ เพื่อให้คนรับฟัง หรือคนทั่ว ๆ ไปส่งความคิดเห็นไปยังผู้ขอร้อง วิธีนี้เป็นที่นิยมในประเทศไทยมากในขณะนี้ ข้อเท็จจริงหรือคำตอบที่ได้รับนั้น อาจจะเป็นหรือไม่เป็นจริงก็ได้

การสัมภาษณ์ทั้ง 4 ชนิด อาจจะแบ่งออกตามการปฏิบัติเพียง 2 แบบ คือ แบบที่ไม่เป็นพิธีการ และแบบที่เป็นพิธีการ

การสัมภาษณ์แบบที่ไม่เป็นพิธีการ (Informal Interview) เป็นการสัมภาษณ์บุคคลที่สนใจสนมเป็นกันเองกับผู้สัมภาษณ์ หรือการสัมภาษณ์นักเรียนเพื่อผลประโยชน์ทางการศึกษา การสัมภาษณ์แบบนี้ไม่ต้องเตรียมมาก เพียงแต่เตรียมจุดประสงค์ของการสัมภาษณ์และคำถามไว้ล่วงหน้าเท่านั้น

การสัมภาษณ์แบบที่เป็นพิธีการ (Formal Interview) การสัมภาษณ์แบบนี้จะมีหลักเกณฑ์มากกว่าแบบแรก นั่นก็คือผู้สัมภาษณ์จะต้องตระเตรียมและแจ้งเรื่องเวลาและสถานที่ที่จะทำการสัมภาษณ์ให้ผู้ให้สัมภาษณ์ทราบล่วงหน้า เพื่อว่าผู้ให้สัมภาษณ์จะได้มีเวลาเตรียมตัว การสัมภาษณ์ชนิดนี้มักจะเป็นการสัมภาษณ์บุคคลที่ไม่คุ้นเคยกัน ยกตัวอย่างเช่น บุคคลในวงการเมือง เชื้อพระวงศ์ ผู้บริหารประเทศ ฯลฯ

3. คุณสมบัติของผู้ให้สัมภาษณ์

ตั้งได้กล่าวมาแล้วว่า การสัมภาษณ์นั้นจะต้องมีวัตถุประสงค์และข้อเท็จจริงที่ได้จาก การสัมภาษณ์นั้น ควรจะต้องตรงตามวัตถุประสงค์ เพราะว่าผลของการสัมภาษณ์นั้นจะต้อง ถูกนำมาสู่คุณหมูใหญ่ในสังคม ดังนั้น บุคคลที่ควรสัมภาษณ์จึงควรที่จะเป็นบุคคลที่สำคัญ และน่าสนใจ เป็นบุคคลที่มีชีวประวัติดีเด่น และผลงานที่น่ายกย่องอาจจะแยกบุคคลที่ควร แก่การสัมภาษณ์ ตามคุณสมบัติออกได้เป็นพากใหญ่ ๆ ได้ดังต่อไปนี้

3.1 บุคคลที่มีความสำคัญในการเมือง หมายถึงรัฐบุรุษ หรือผู้ที่เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม หรือบุคคลที่เป็นผู้บริหารประเทศ เช่น ฯพณฯ ท่านนายกรัฐมนตรี ประธานองค์มนตรี รัฐมนตรีกระทรวงต่าง ๆ มนuchย์อวากาศ ฯลฯ

ในการสัมภาษณ์นั้น บางครั้งผู้สัมภาษณ์ (เช่น นักข่าวโทรศัพท์ นักหนังสือพิมพ์) ก็สัมภาษณ์กี่วันกันโดยนายของรัฐบาล บางครั้งก็สัมภาษณ์ถึงความคิดเห็นและผลงานของ บุคคลนั้น ๆ แล้วนำไปเผยแพร่ในหน้าหนังสือพิมพ์ ทางสถานีโทรทัศน์ ทางสถานีวิทยุกระจาย เสียง และทางภาคพยนตร์ข่าว เป็นต้น

บางครั้งบุคคลสำคัญ ๆ บางท่านได้เปิดโอกาสให้ผู้สื่อข่าวของสื่อสารมวลชน ทำการ สัมภาษณ์ และซักถามข้อมูลของใจเรียกการสัมภาษณ์เช่นนี้ว่า การเปิดให้สื่อมวลชนสัมภาษณ์ รวม (Press Conference) เช่น หัวหน้าคณะปฏิริบุตรให้โอกาสให้สื่อสารมวลชนเข้าทำการ สัมภาษณ์รวม เป็นต้น

3.2 บุคคลที่ประสบความสำเร็จในการงาน หมายถึงบุคคลที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ ในกิจกรรมงานที่ทำโดยสุจริตจนมีชื่อเสียงเช่นนักวิทยาศาสตร์ที่ประสบความสำเร็จในการค้นคว้า นักประดิษฐ์เครื่องจักรและเครื่องยนต์กลไก เจ้าของโรงงานอุตสาหกรรม เจ้าของผลิตผล ฯลฯ เป็นต้น

3.3 บุคคลที่ประกอบกิจกรรมเพื่อสังคม หมายถึงผู้ที่ทำการได้กิจการหนึ่งเพื่อสังคม และสมควรที่จะเป็นตัวอย่างที่ดีในสังคม เช่น นักสังคมสงเคราะห์ ผู้บำเพ็ญประโยชน์ให้แก่ สถาการชาติไทย ผู้แทนนักพำนักไทย ผู้แทนนักเรียนไทย แซมเปี้ยนมวยสากลในภาคพื้นเอเชีย ฯลฯ เป็นต้น

3.4 บุคคลที่สังคมกำลังให้ความสนใจในขณะนั้น ๆ หมายถึงบุคคลที่มีชื่อเสียงในวง สังคมชั้นนำระดับหนึ่ง ๆ เช่น ดาราภาคพยนตร์ นักร้อง นางงามต่าง ๆ ฯลฯ บุคคลเหล่านี้จะมี

ซึ่งเสียงในวงสังคมชั้นระดับชาติ แล้วก็หายไป เป็นหน้าที่ของผู้สัมภาษณ์ จะต้องรู้ว่าใครกำลังเป็น “ดาว” ของสังคมในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ๆ

3.5 บุคคลที่ประสบหันตัวต่าง ๆ หมายถึงผู้ที่ประสบภัยร้ายแรงต่าง ๆ เช่น ผู้ประสบอุบัติเหตุ ภัยแล้ง อัคคีภัย การสัมภาษณ์จึงเป็นการถามถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและความรู้สึกเพื่อมุงไปสู่การช่วยเหลือ เช่น เรียกร้องความช่วยเหลือจากรัฐบาล บริษัทร้านค้า เพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ฯลฯ เป็นต้น

3.6 บุคคลที่เป็นแทกเน็ง หมายถึงชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้าสู่ประเทศไทย เช่น คนสำคัญทางการเมือง ดาราภาพยนตร์ นักท่องเที่ยว หรือนักศึกษา เป็นต้น

บุคคลที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นแต่เป็นผู้ที่มีความสำคัญ และน่าสนใจเชิงมีคุณสมบัติแตกต่างกันไป ดังนั้นการสัมภาษณ์จะเป็นแบบพิธีการหรือแบบที่ไม่เป็นพิธีการ ก็ต้องพิจารณาตามคุณสมบัติของผู้ให้สัมภาษณ์

4. คุณสมบัติของผู้สัมภาษณ์

การสัมภาษณ์แต่ละครั้ง จะประสบกับความสำเร็จด้วยดี ย่อมขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์ของการสัมภาษณ์ ความสามารถ ความมีปฏิภาณ และบุคลิกภาพของผู้สัมภาษณ์เป็นส่วนใหญ่ การที่จะให้การสัมภาษณ์ มีประสิทธิภาพขึ้น ผู้สัมภาษณ์ก็ควรที่จะพิจารณาถึงคุณสมบัติของตนเองดังนี้

4.1 ผู้สัมภาษณ์จะต้องเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี คือ สามารถจะปรับตัวให้เข้ากับคนทุกคนได้ และสามารถสร้างความสัมพันธ์ในระยะเวลาอันสั้น

4.2 จะต้องมีความรู้ดี คือจะต้องรู้ว่าผู้ให้สัมภาษณ์มีผลงานดีเด่นอย่างไร มีความสามารถทางด้านใด เพื่อว่าจะได้ป้อนคำถามได้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องและเวลา และจะต้องรู้จักหลักวิทยาลักษณะด้วยคือรู้ว่าผู้ให้สัมภาษณ์มีความรู้ วัย เพศ และฐานะอย่างไร ควรจะทำการสัมภาษณ์เช่นไร เป็นต้น

4.3 รู้จักบรรยายในการพูด และบรรยายในการฟัง บรรยายในการถาม คือผู้สัมภาษณ์จะต้องเป็นผู้พูดให้มากกว่าเป็นผู้ฟัง ในกระบวนการที่มีการตระเตรียมคำถามที่ดีมาก่อนและไม่ถามซ้ำใช้เกี่ยวข้องกับเรื่องส่วนตัว

4.4 จะต้องมีบุคลิกภาพดี ทั้งนี้มิได้หมายความว่าจะต้องเป็นผู้มีเรื่องร่างดงาม แต่หมายถึงการมีกิริยาคส่วนตัวไม่เคอะเขิน หรือเกะกะ และการรู้จักแต่งกายให้เหมาะสมกับ

กາລະເທັກະ ແລະ ອຸນະຂອງຜູ້ໃຫ້ສັນກາຜົນ ກາຣແຕ່ງກາຍໃຫ້ສຸກາພ ສະອາດເຮີຍບ້ວຍ ຖ້າຜູ້ສັນກາຜົນ ເປັນຫຍ່າຍ ກີ່ໄມ່ຄວາມແຕ່ງໃຫ້ກຸມືຈູານຈຸນເກີນໄປ ຖ້າຜູ້ສັນກາຜົນເປັນຫຍຸງ ກີ່ໄມ່ຄວາມແຕ່ງກາຍໃຫ້ສະດຸດຕາ ທີ່ໄວ້ອຳດັນເກີນໄປ

4.5 ຕ້ອງນີ້ກວານສາມາດໃນກາຣໃຊ້ຄຳພູດ ຄື່ອ ຈະຕ້ອງພູດຈາະຈານ ໃຊ້ຄຳພູດທີ່ສຸກາພ ຈ່າຍແກ່ກາຣເຂົ້າໃຈ ແລະ ກິນຄວາມໝາຍຄຣອບຄລຸມເນື້ອເວັ້ນທີ່ຈະຄາມ ຄວາລະເວັ້ນເຄື່ອຍຄຳທີ່ຕົກ ຄຶກຄະນອງເສີຍ

4.6 ນີ້ກວານສາມາດທີ່ຈະສ້າງນຽຍາກາດໃຫ້ເປັນກັນເອງ ໄມເຖິງເຕີຍດ ທີ່ໄວ້ເປັນພິບີກາຣ ມາກເກີນໄປ

4.7 ຕ້ອງເປັນຜູ້ທີ່ມີນຽຍາກາດ ກາຣແສດງອອກໃນຂະແໜທີ່ກຳກາຣສັນກາຜົນເນັ້ນກວາຈະແສດງ ຍື່ງກາຍໃຫ້ເກີຍຮົດແກ່ຜູ້ໃຫ້ສັນກາຜົນ ນອກຈາກນີ້ຜູ້ສັນກາຜົນຕ້ອງເປັນຄົນທີ່ຕຽົງຕ່ອງເວລາ ຕ້ອງໄມ່ ທຳໄຫ້ຜູ້ຄູກສັນກາຜົນເສີຍເວລາດ້ວຍເຫດູດ ຖ້າຄາມ

5. ກາຣເຕີຍມກາຣສັນກາຜົນ

ສິ່ງທີ່ທຳໃຫ້ກາຣສັນກາຜົນປະສົບຄວາມສໍາເວົ້າຈີ່ຢ່າງໜຶ່ງກີ່ອ ກາຣເຕີຍມກາຣສັນກາຜົນ ໄທ້ພ້ອມ ຜູ້ສັນກາຜົນອາຈະເຕີຍມສັນກາຜົນໃນຫັ້ວ້ອຕ່ອໄປນີ້ ຄື່ອ ກາຣເຕີຍມເກີ່ວກັບຜູ້ໃຫ້ສັນກາຜົນ ຫັ້ວ້ອແລະຄໍາາມທີ່ໃຫ້ສັນກາຜົນ ແລະ ສານທີ່

5.1 ກາຣເຕີຍມເກີ່ວກັບຜູ້ໃຫ້ສັນກາຜົນ ສິ່ງແຮກທີ່ຜູ້ສັນກາຜົນຄວາຈະກະທຳ ຄື່ອ ກາຣ ແຈ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງນັດໝາຍໃຫ້ຜູ້ໃຫ້ສັນກາຜົນທ່ານລ່ວງໜ້າເກີ່ວກັບໜັນສູ່ທີ່ຈະສັນກາຜົນ ເວລາ ສານທີ່ ແລະ ວັດຖະປະສົງໃນກາຣສັນກາຜົນ ຖ້າເວັ້ນທີ່ຈະສັນກາຜົນນັ້ນມີເນື້ອຫາກວ້າງຂ້າວງ ຜູ້ສັນກາຜົນ ຄວາຈະຈຳກັດຂອບເຂດຂອງເວັ້ນທີ່ຈະສັນກາຜົນໃຫ້ແຄບລົງເປັນຫັ້ວ້ອ ທີ່ເພື່ອວ່າຜູ້ໃຫ້ສັນກາຜົນ ຈະໄດ້ເຕີຍມເນື້ອເວັ້ນໄດ້ຕ່ຽງຕາມຈຸດໝາຍ

ຂັ້ນຕ່ອໄປ ຜູ້ສັນກາຜົນຄວາຈະສຶກໜາເກີ່ວກັບຜູ້ໃຫ້ສັນກາຜົນ ຄື່ອຄວາຈະສຶກໜາເກີ່ວກັບ ຂົວປະວັດຕີອ່າຍ່ອ ທີ່ແຕ່ຄວາຈະມຸ່ງຄວາມສູນໃຈໄປຢັງພລງານທີ່ດີແລະເຕັ້ນຂອງຜູ້ໃຫ້ສັນກາຜົນ ເພື່ອ ວ່າຜູ້ສັນກາຜົນຈະໄດ້ນຳມາເປັນກຸມື້ຫລັງ (background) ໃນກາຣຕັ້ງຄໍາາມ ແລະ ເພື່ອວ່າຜູ້ສັນກາຜົນ ຈະໄດ້ເຂົ້າໃຈໃນເວັ້ນທີ່ຈະກຳກັດສັນກາຜົນ ໃນກາຣສຶກໜາເກີ່ວກັບຂົວປະວັດຕີຂອງຜູ້ໃຫ້ສັນກາຜົນ ນີ້ ຜູ້ສັນກາຜົນຄວາຈະຮະວັງ ມີໃຫ້ລ່ວງລໍາເກີນເຂົ້າໄປສົ່ງເວັ້ນສ່ວນຕົວຂອງຜູ້ໃຫ້ສັນກາຜົນ

ສໍາຫັບວັນແລະເວລາທີ່ຈະກຳກັດສັນກາຜົນນັ້ນ ຜູ້ສັນກາຜົນຄວາໃຫ້ເກີຍຮົດຜູ້ໃຫ້ສັນກາຜົນ ໂດຍໃຫ້ຜູ້ສັນກາຜົນເປັນຜູ້ກຳຫັດເອງຕາມຄວາມສະດວກ ຜູ້ສັນກາຜົນຄວາຈະກຳກັດແຕ່ເພື່ອວ່າ

การสัมภาษณ์นั้นจะใช้เวลานานเท่าไรนั้น โดยปกติแล้วเวลาที่เหมาะสมกับการสัมภาษณ์นั้นควรจะเป็น 30 นาที ถ้าใช้เวลาสัมภาษณ์มากกว่านี้ จะทำให้เกิดความเบื่อหน่ายและการสัมภาษณ์จะดำเนินไปด้วยความเมื่อยชา จึงชี้ด

5.2 หัวข้อและสถานที่ที่ใช้สัมภาษณ์ การตั้งหัวข้อสำหรับการสัมภาษณ์นั้น ควรจะตั้งให้เหมาะสมกับความสนใจของคนหมู่มากในสังคม ในขณะเดียวกันก็ต้องให้เป็นที่พอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ด้วย

เมื่อได้หัวข้อที่จะทำการสัมภาษณ์ตรงตามวัตถุประสงค์แล้ว ผู้สัมภาษณ์ควรเตรียมคำถามไว้ล่วงหน้า ในการตั้งคำถามนั้นไม่ควรจะมีใจเกินไปว่าจะได้รับคำตอบที่ตรงตามที่ต้องการที่สุดก็คือตั้งคำถามไว้หลาย ๆ คำถาม เพื่อจะได้มารู้ข้อมูลเพิ่มเติมที่ต้องการ การตั้งคำถามนั้นอาจจะอาศัยหลักต่อไปนี้

5.2.1 เพื่อให้บรรยายของ การสัมภาษณ์เป็นไปในรูปของการสนทนากำ氐าน คำถามจึงควรเป็นในรูปของการสนทนากำ氐านที่ดำเนินไปเป็นลำดับขั้น จากการสนทนารึสิ่งที่มีส่วนสัมพันธ์กับผลงานของผู้ให้สัมภาษณ์จากนั้นจึงมุ่งเข้าสู่จุดสำคัญของการสัมภาษณ์ ทั้งนี้หมายความว่าผู้สัมภาษณ์ควรจะตั้งปัญหาคำถามที่นำไปสู่คำถามที่ตรงเป้าหมายของการสัมภาษณ์

5.2.2 คำถามนั้นควรมีลักษณะสั้น และมีความหมายชัดเจน คำถามบางคำถามอาจจะถูกกินความกราบ เป็นการให้ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบทั้งเรื่องราวน้อยตีต ปัจจุบันและอนาคต

5.2.3. ควรจะเตรียมคำถามหลาย ๆ คำถาม ที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน เพราะเมื่อผู้ให้สัมภาษณ์ไม่เข้าใจในคำถามใด ก็จะได้นำคำถามใหม่มามาถามได้ทันที

5.2.4 คำถามนั้น ควรจะเป็นคำถามที่เป็นที่สนใจของประชาชนหรือของผู้ฟัง (ในกรณีที่มีผู้ฟังร่วมฟังอยู่ด้วย) และที่สำคัญก็คือ ไม่ควรถามเกินเลยไปถึงเรื่องส่วนตัว เพราะจะทำให้ผู้สัมภาษณ์หุ่นเคือง และเกิดความล้าบากใจที่จะตอบ

5.2.5 ควรแยกคำถามออกเป็นพวง ๆ ให้เหมาะสมกับผู้ให้สัมภาษณ์ ในบางครั้งผู้สัมภาษณ์จะพบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นคนที่ตอบน้อยกว่าความจริง ผู้สัมภาษณ์ก็จำเป็นที่จะต้องป้อนคำถามให้มากขึ้นเพื่อจะได้ข้อมูลเพิ่มเติม สมความต้องการ ถ้าผู้สัมภาษณ์พบผู้ให้สัมภาษณ์เป็นคนประหลาดที่ตอบมากกว่าความจริง ก็ควรที่จะลดจำนวนคำถามให้น้อยลง แต่คำถามนั้น ๆ จะต้องตรงตามจุดหมาย และในกรณีที่ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้ตอบตามความจริง ลักษณะของคำถามก็ควรจะตรงไปตรงมา และจำนวนคำถามก็ควรจะมีพอเหมาะสมกับจำนวน

5.3 สถานที่ทำการสัมภาษณ์ การจัดเตรียมสถานที่สำหรับสัมภาษณ์นั้น เป็นสิ่งที่จะกำหนดให้แน่นอนไม่ได้ เพราะสถานที่ที่จะทำการสัมภาษณ์นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับประเภทของผู้ให้สัมภาษณ์ ยกตัวอย่างเช่น ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นแขกเมือง (เช่น ดารากาพยนต์ ออลลิวู้ด ที่เพียงแค่ผ่านเมืองไทย) ผู้สัมภาษณ์ก็ควรจะทำการสัมภาษณ์ที่ห้องอาหาร เนื่องจากเวลาเดินทางไปกลับบ้านอาจจะเสียเวลา แต่ถ้าเป็นผู้ให้สัมภาษณ์บางคนเก็บนิยมที่จะให้สัมภาษณ์ที่ทำงานมากกว่าที่บ้าน เป็นต้น

ส่วนการจัดที่ทำการสัมภาษณ์นั้นก็แล้วแต่บุคคล ส่วนใหญ่แล้วมักจะจัดโต๊ะเป็นรูปเจียง (45°) และให้สัมภาษณ์นั่งหันหน้าเข้าหาผู้ให้สัมภาษณ์

อย่างไรก็ตาม สถานที่ทำการสัมภาษณ์ ควรจะมีความเหมาะสมพอสมควร ดังนี้

5.3.1 ควรเลือกห้องที่สะอาดสวยงาม ไม่มีสิ่งที่รบกวนในขณะที่ทำการสัมภาษณ์

5.3.2 ส่วนประกอบของห้อง จะต้องอำนวยความสะอาดสวยงามให้ทั้งแก่ผู้ให้สัมภาษณ์ และผู้สัมภาษณ์ เช่น มีไฟสว่างพอสมควร มีเก้าอี้นั่งสบาย ไม่อ่อนเกินไป มีเครื่องดื่ม บุหรี่ ฯลฯ เตรียมไว้เป็นต้น

6. การปรับตัวให้เข้ากับบุคลิกลักษณะของผู้ให้สัมภาษณ์

คนเรามีหลายอาชีพ มีหลายแบบ มีความสำคัญต่างกัน ดังนั้นจึงเป็นของธรรมชาติที่จะมีอุปนิสัย และบุคลิกลักษณะไม่เหมือนกัน มีผู้สัมภาษณ์น้อยคนที่สามารถคาดคะเนถึงลักษณะของผู้ให้สัมภาษณ์ได้ จะนั้น วิธีที่ดีสำหรับผู้สัมภาษณ์ ก็คือการรู้ถึงวิธีปรับตัวให้เข้ากับบุคคลบางประเภท ดังจะได้กล่าวต่อไป

6.1 ประเภทใจเย็น เชื่องชา คนประเภทนี้ย่อมไม่ชอบให้ผู้อื่นมาเร่งเร้าหรือเข้าซี ผู้สัมภาษณ์จึงควรทำใจเย็นไว้ ไม่ควรที่จะแสดงออกหรือพูดรบเรื่องเร้าผู้ให้สัมภาษณ์ตอบคำถามของตน แต่ควรจะใช้กลิ่นอายในการพูด เพื่อให้เขาได้แสดงความคิดเห็นออกมาตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

6.2 ประเภทใจร้อน ว่องไว คนที่อยู่ในลักษณะนี้ ส่วนใหญ่แล้ว มักจะอยู่ในวงการธุรกิจ เช่น นักธุรกิจ ดารากาพยนต์ นักการเมือง นักศึกษา คนในวัยหนุ่มสาว ฯลฯ คนประเภทนี้ มักจะมีเวลาอันน้อย และมีธุระมาก ผู้สัมภาษณ์จึงควรเตรียมคำถามให้พร้อม คำถามนั้นต้องเป็นคำถามที่สำคัญ ตรงจุดหมาย และเป็นคำถามที่สามารถเรียกความสนใจของผู้ให้สัมภาษณ์ ให้หยุดตอบคำถามได้ทันที

6.3 กนประเกทลีกลับ หรือรู้เรื่องราวที่สำคัญ ๆ ไว้ คนที่อยู่ในลักษณะนี้มักจะทำตัวลีกลับ เพราะคำความลับ หรือรู้เรื่องราวที่สำคัญ ๆ ไว้ คนประเกทนี้ จึงมักจะไม่ยอมตอบคำถามใด ๆ ทั้งสิ้น เพราะกลัวอันตรายจะมาถึงตน หรือกลัวว่าคนอื่นจะรู้เรื่องราวจากตน ผู้สัมภาษณ์จะพบว่าตนจะได้ข้อเท็จจริงจากคนประเกทนี้ยาก กลวิธีที่จะให้คนประเกทนี้ตอบคำถาม ก็คือ การพยายามพูดหัวข้อมากให้เห็นว่าการตอบคำถามเป็นนโยบายที่ดีที่สุด ถ้าเขานอกหรือเล่าเรื่องให้เราฟังแล้ว เราจะช่วยเหลือและให้ความปลอดภัยแก่เขา ประการสำคัญคือเราจะต้องปฏิบัติ และรักษาคำพูดของเราด้วย

6.4 กนประเกทพูดมาก คนประเกทนี้ มักเป็นคนรักสนุก จิตใจเป็นมิตรกับชนทุกชั้น และยินดีที่จะตอบคำถาม คำตอบส่วนใหญ่มักจะกินความกว้างขวาง ดังนั้น ผู้สัมภาษณ์จึงควรรับฟังเฉพาะข้อคิดเห็นที่เกี่ยวข้อง และสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมาย ในกรณีที่ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบคำถามกินความของก่อนออกประเด็น ผู้สัมภาษณ์ควรจะเป็นผู้ซักนำเอาเรื่องมาสู่ประเด็น ถ้าจำเป็นที่จะต้องขัดการพูด ก็ควรจะขอภัยด้วยกิริยามารยาทที่สุภาพ โดยมิให้เกิดความชุนข่องมองใจแก่ผู้ให้สัมภาษณ์

6.5 กนประเกทข้อ야 พูดน้อย คนประเกทข้อ야นี้ อาจแยกเป็นคนข้อ야 เมื่อมีคนสนใจ และคนข้อ야เมื่อยังต้องหันคนแปลกหน้า ในกรณีทั้งสองนี้ ผู้สัมภาษณ์จะต้องพยายามสร้างความเป็นกันเอง จนทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์เกิดความไว้วางใจ นอกเหนือนี้แล้ว ก็ควรจะชวนสนทนากันสักครู่ แล้วมีความกล้าพูดขึ้น ในขณะที่ทำการสัมภาษณ์นั้น ผู้สัมภาษณ์ควรใช้เทคนิคเข้าช่วย นั่นคือ แสดงมารยาทท่าทาง และน้ำเสียงที่สุภาพ ละมุนละม่อม

6.6 เด็ก ในกรณีนี้อาจจะรวมถึงผู้ใหญ่ที่มีความรู้สึกนึกคิดเหมือนเด็กเข้าด้วย ดังได้กล่าวมาในบทที่แล้วว่า วัยเด็กเป็นวัยที่มีความอดทนน้อย ชอบสนุกสนาน ชอบสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ชอบคิดปลอมปนมใจ ฯลฯ ดังนั้น ในกรณีที่ทำการสัมภาษณ์เด็ก ผู้สัมภาษณ์ควรจะรู้เที่ยวกับธรรมชาติของเด็กบ้าง ภาษาที่เด็กจะเป็นภาษาง่าย ๆ และประการสำคัญ คือ ผู้สัมภาษณ์จะต้องพยายามสร้างความเป็นมิตรหรือเล่นกับเด็ก จนเด็กเกิดความรู้สึกเป็นกันเองไว้วางใจ และให้คำตอบในที่สุด (ควรมีของเล่นให้เด็กด้วย)

วิธีสัมภาษณ์ ควรใช้การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นพิธีการ (Informal Interview) เพื่อว่าเด็กจะได้ไม่ตื่นตกใจ-กลัว ควรเตรียมคำถามไว้ล่วงหน้า และพยายามจดจำคำถาม และคำตอบให้ได้ ไม่ควรอ่านคำถาม หรือจดคำตอบลงบนหน้ากระดาษต่อหน้าเด็ก ไม่ควรที่จะให้เด็ก

นั่งตอบคำถามตลอดเวลา เพราะเด็กจะรู้สึกเบื่อ และไม่อยากจะตอบ วิธีที่ดีที่สุดก็คือให้เด็กเล่นไปพลาสติกไปพลาสติก รู้สัมภาษณ์อาจจะนำของเล่นชนิดใหม่มามาให้เล่น ทำให้เพลินและลืมไปว่าต้นกำลังตอบคำถาม ผู้สัมภาษณ์ ควรให้รางวัลด้วยคำชม หรือของเล่น หรือของขบเคี้ยวเล็ก ๆ นโยบาย เมื่อเด็กตอบคำถามของตน

เวลาที่ใช้สัมภาษณ์เด็กไม่ควรจะเกิน 10 นาที

7. บรรยายของผู้ล้มภาษณ์

บรรยายของผู้สัมภาษณ์มีอิทธิพล และบทบาทในการสัมภาษณ์มากพอ กับการเตรียมบรรยายที่ดีของผู้สัมภาษณ์ ย่อมทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความร่วมมือ การที่ผู้สัมภาษณ์จะแสดงบรรยายที่ดีได้นั้น ก็ต่อเมื่อตนมีทัศนคติที่ดีต่อผู้ให้สัมภาษณ์ อีกทั้งเป็นผู้รู้จักให้เกียรติผู้ให้สัมภาษณ์ด้วยการรักษาความลับส่วนบุคคลได้ดี อย่างไรก็ตามผู้สัมภาษณ์เพียงมีบรรยายที่ดีในขณะสัมภาษณ์ ดังนี้

7.1 ต้อนรับ หรือเข้าไปพบผู้ให้สัมภาษณ์ด้วยใบหน้าที่ยิ้มเย้มแจ่มใส และสามารถเรียกชื่อและนามสกุลของผู้ให้สัมภาษณ์ได้ถูกต้อง

7.2 ควรจะรักษาอารมณ์ของตนให้ดีที่สุดตลอดเวลา ไม่ควรแสดงอาการเบื้องหน้า หรืออาการไม่พอใจในกรณีที่ผู้ให้สัมภาษณ์พูดออกนอกเรื่อง หรือลังเล หรือพูดมากเกินไปแต่ควรจะแสดงความสนใจ และเอาใจใส่ต่อผู้ให้สัมภาษณ์ตลอดเวลา ในกรณีที่ผู้ให้สัมภาษณ์พูดนอกประเด็น ก็ควรจะพูดดำเนินให้เข้าประเด็นอย่างสุภาพ

7.3 ควรจะเป็นผู้ฟังที่ดี โดยจะลีกไว้เสมอว่า ผู้ให้สัมภาษณ์คือผู้พูด ไม่ควรที่จะเร่งผู้ให้สัมภาษณ์ตอบคำถามของตน และไม่ควรแสดงตนว่า เป็นคนรอบรู้มากกว่าผู้ให้สัมภาษณ์

7.4 ใช้ภาษาที่สุภาพ น่าฟัง และให้เกียรติแก่ผู้ให้สัมภาษณ์ตามวัย ความรู้ฐานะ และอาชีพ

7.5 ควรป้อนคำถามให้ตรงจุดหมายมากที่สุด ภายในเวลาที่กำหนดไว้ และเมื่อถามปัญหาแล้ว ผู้สัมภาษณ์ไม่ควรที่จะแนะนำคำตอบให้ แต่ถ้าผู้ให้สัมภาษณ์สงสัย จึงจะอธิบายคำถามให้

7.6 ผู้สัมภาษณ์ไม่ควรที่จะมุ่งอยู่กับการจดคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์ วิธีที่ดี คือจำไว้ เมื่อเสร็จจากการสัมภาษณ์แล้วจะทำการจด หรือบันทึก ในกรณีที่จำเป็นจะต้องจดก็ควรจะจดแต่เพียงหัวข้อ และตัวเลขเท่านั้น

7.7 ควรสร้างบรรยายการให้เป็นกันเองกับผู้ให้สัมภาษณ์ อาจจะมีบทลกบ้างบางตอน ผู้สัมภาษณ์จะต้องรู้จักจิตวิทยา และไหวพริบในการสังเกตว่า ควรจะแก่ไปและเปลี่ยนแปลงบรรยายการอย่างไร เช่น ถ้าหากคำถามแล้ว ผู้ให้สัมภาษณ์มีความรู้สึกอึดอัดไม่อยากจะตอบ ผู้สัมภาษณ์ก็ควรจะเลียงถามบัญหาอื่นต่อไป หรือในกรณีที่ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้มีวิธีตอบ เลียงอย่างฉลาด ผู้สัมภาษณ์จะต้องมีความอดทนหักถามต่อไป เพื่อจะได้ข้อเท็จจริงที่ต้องการ ตัวอย่างต่อไปนี้ เป็นตัวอย่างที่แสดงถึงความอดทน และความพยายามของผู้สัมภาษณ์ เมื่อพบกับผู้ให้สัมภาษณ์ที่เลียงตอบบัญหาของตน

หลังจากที่แพ็ตริก นูเจ้นท์ ได้สมรสกับ สุชี เปนส์ จอห์นสัน วิชาชองประชานาริบดี จอห์นสัน แห่งสหรัฐอเมริกาแล้ว ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ถามว่า เขามองใจในการแต่งงานครั้งนี้ ใหม่ เขาให้คำตอบ ดังนี้

ตอบ — “เป็นการแต่งงานของลูกน้องรับ และเป็นเรื่องส่วนตัวของผม ไม่ขอเปิดเผยเรื่องส่วนตัว ครับ ขอโทษ”

ถาม — “รู้สึกอย่างไร เมื่อได้หมั้นลูกสาวประชานาริบดี”

ตอบ — “ผมไม่เคยหมั้นลูกสาวคนอื่นมาก่อน ลิ้งไม่ทราบว่ารู้สึกอย่างไรครับ” แพ็ตริกย้อนให้

ถาม — แพ็คเกจออกเดี่ยวให้พ่อตาบ้างไหม ก่อนแต่งงาน”

ตอบ — “เรื่องอดีตผมจำไม่ได้ ผมรู้แต่ว่า พ่อตามไม่ได้เสียลูกสาวคนหนึ่งหรอก แต่ได้เลียงโทรศัพท์จากพี่มาพิมพ์ให้ออกเดี่ยวในปั๊นต์ต่างหาก”*

8. การเริ่ม และ การจบการสัมภาษณ์

การเริ่มสัมภาษณ์นั้น เปรียบเสมือนเป็นฐานของการก่อสร้าง ถ้าเริ่มต้นไม่ดีแล้ว การสัมภาษณ์ก็จะดำเนินไปอย่างลำบาก โดยทั่วไปแล้วผู้สัมภาษณ์จะเริ่มด้วยการปฏิสันธิการกับผู้ให้สัมภาษณ์ แล้วจึงค่อย ๆ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้สัมภาษณ์กับผู้ให้สัมภาษณ์ ด้วย การสนทนาริบอว์เรื่องอื่น ๆ ที่จะซักนำไปสู่เรื่องที่จะทำการสัมภาษณ์ เมื่อบรยายการเป็นกันเองมากขึ้น และผู้ให้สัมภาษณ์เกิดความไว้ใจในผู้สัมภาษณ์แล้วจึงเริ่มถามจากคำถามที่ง่ายไปสู่ คำถามที่ยากตามลำดับ

*นิตยสาร ครีสปดาท์ ตุลาคม 2509 โรงพยาบาลศรีนครินทร์ ชั้น 1 ถนนนครไชยศรี

ถ้าเป็นการสัมภาษณ์ทางวิทยุ หรือโทรทัศน์ หรือในห้องที่มีผู้อื่นนั่งชุมและฟังอยู่ด้วยนั้น ผู้สัมภาษณ์ควรเริ่มต้นด้วยการกล่าวแนะนำผู้ให้สัมภาษณ์ ด้วยถ้อยคำที่ยกย่อง และให้เกียรติ คำแนะนำนี้จะต้องเป็นคำแนะนำที่จริงใจ และเข้ากับหัวข้อหรือเรื่องที่จะสัมภาษณ์ ต้องระวังไม่กล่าวแนะนำผู้ให้สัมภาษณ์มากเสี่ยจนเป็นการยกยอ เพราะจะสร้างความกระดาษใจให้แก่ผู้ให้สัมภาษณ์ วิธีที่ดีของการแนะนำว่า ผู้ให้สัมภาษณ์คือใคร ทำงานอยู่ที่ใด มีความรู้มากเพียงใด มีความสามารถ และผลงานดีเด่นอย่างไร ฯลฯ เป็นต้น

การจับการสัมภาษณ์มีความสำคัญเท่า ๆ กับการเริ่มต้น นายช่างก่อสร้างจะมีฝีมือดี หรือไม่นั้นดูจากการก่อสร้างที่เสร็จแล้วฉันได้ การจับการสัมภาษณ์จะประสบความสำเร็จและประสบทั่วไปผู้ให้สัมภาษณ์หรือไม่ ก็ดูจากการจับการสัมภาษณ์นั้นนั้น โดยปกติแล้วผู้สัมภาษณ์มักจะพบกับปัญหาในการจับการสัมภาษณ์ ในกรณีที่หมดเวลาแล้ว แต่ผู้ให้สัมภาษณ์ยังคงดำเนินการพูดต่อไป เป็นการยากที่จะซึ่หรือกำหนดลงไปว่า ผู้สัมภาษณ์ควรจะดำเนินอย่างไร อาจจะแนะนำได้ว่า ผู้สัมภาษณ์ควรจะใช้ปฏิภานและให้พรีบในการหาโอกาสที่เหมาะสมในขณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์ทิ้งจังหวะไว้ โดยบอกกับผู้ให้สัมภาษณ์ว่า เวลาได้หมดแล้วอย่างสุภาพและมุนและมอมจากนั้นก็อาจจะกล่าวสรุปเป็นหัวข้อใหญ่ ๆ และซึ่ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นประโยชน์ของการสัมภาษณ์ที่มีต่อส่วนรวมและสังคม ประการสำคัญที่คือ ผู้สัมภาษณ์ไม่ควรลืมกล่าวขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์

9. การบันทึกผลของการสัมภาษณ์

ถังได้กล่าวมาแล้วว่า ในขณะที่ทำการสัมภาษณ์นั้น ผู้สัมภาษณ์ไม่ควรจะจดบันทึกได ฯ ทั้งสิ้น แต่ควรจดบันทึกหลังจากการสัมภาษณ์แล้ว เหตุที่ต้องจดบันทึก ก็เพราะว่าการบันทึกผลการสัมภาษณ์ เป็นหลักฐานแสดงผลงาน และเพื่อป้องกันความหลาลีมได้เป็นอย่างดี อาจจะสรุปหลักเกณฑ์ในการบันทึกได้ดังนี้ คือ

- 9.1 ควรบันทึกตามความเป็นจริง ไม่ควรจะต่อเติมเสริมแต่ข้อความให้เกินความจริง
- 9.2 ควรบันทึกแต่เนื้อหาที่สำคัญ และตรงตามวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ ไม่จำเป็นที่จะต้องได้รายละเอียดทุกอย่าง
- 9.3 ในกรณีที่ต้องการรายละเอียดของ การสัมภาษณ์ให้ครบถ้วน ควรจะใช้เครื่องอัดเสียงบันทึกการสัมภาษณ์

บางครั้งผู้สัมภาษณ์อาจจะบันทึกลักษณะท่าทางทั่วๆไปของผู้ให้สัมภาษณ์ไว้ด้วย (เช่น การสัมภาษณ์นักเรียน ฯลฯ เป็นต้น)

9.4 การบันทึกนั้น ควรจะบันทึกลงในแบบ (form) บันทึกรายงานผลการสัมภาษณ์ชี้งประกอบด้วย :

9.4.1 ชื่อและที่อยู่ของผู้ให้สัมภาษณ์

9.4.2 วันที่ที่ไปสัมภาษณ์

9.4.3 รวมผล ซึ่งมี

9.4.3.1 ปัญหาหรือคำถามของผู้สัมภาษณ์

9.4.3.2 คำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์

9.4.3.3. ทัศนคติของผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีต่อปัญหา

9.4.3.4 ข้อเสนอแนะของผู้ให้สัมภาษณ์

9.4.3.5 ข้อสังเกตในการสัมภาษณ์ของผู้สัมภาษณ์ที่เกี่ยวกับปัญหา

ต่อไปนี้คือตัวอย่างแบบ (form) บันทึกรายงานผลการสัมภาษณ์ :

แบบ (form) บันทึกรายงานผลการสัมภาษณ์

ชื่อและสกุลผู้ให้สัมภาษณ์.....

วัน เดือน ปี.....

เรื่องที่สัมภาษณ์.....

คำถ้าของผู้สัมภาษณ์ : 1

2

3

4

5

6

7 ๗๖

คำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์ : 1

2

3

4

5

6

7 ๗๗

ทัศนคติของผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีต่อปัญหา.....

ข้อเสนอแนะของผู้ให้สัมภาษณ์.....

ข้อสังเกตของผู้สัมภาษณ์ที่เกี่ยวกับปัญหา.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10. ประโยชน์ของการสัมภาษณ์

ดังได้กล่าวมาแล้วว่า การสัมภาษณ์ คือ การสนทนารูปแบบหนึ่งในหลาย ๆ แบบ ซึ่งมีประโยชน์ในชีวิตประจำวันมากพอสมควร ดังจะได้กล่าวต่อไปนี้

10.1 ช่วยให้คนส่วนใหญ่ในสังคมได้รู้ถึงความสามารถและการกระทำที่ดีมีประโยชน์ของกันและกัน ซึ่งทำให้สังคมนั้นเกิดความสามัคคีกลมเกลียวกันขึ้น

10.2 ใน การบุกรุก ของนั้น ก่อให้เกิดความเข้าใจที่ดีต่อกันระหว่างผู้บุกรุกและผู้อยู่ใต้การบุกรุก ยกตัวอย่างเช่น เมื่อผู้บริหารประเทศได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับนโยบายของการบุกรุก ประชาชนก็ได้ทราบจุดมุ่งหมายของการบุกรุกประเทศ ซึ่งก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประชาชนกับผู้บริหารประเทศ

10.3 การสัมภาษณ์มีประโยชน์ในด้านการค้นคว้าหาข้อเท็จจริงทางด้านการศึกษาและจิตวิทยา

10.4 ในกรณีที่ผู้สัมภาษณ์เป็นผู้บริหารของหน่วยงาน เช่น ผู้จัดการ หัวหน้าแผนก หรือครุ ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้สัมภาษณ์นั้น การสัมภาษณ์จะช่วยทำให้คนเหล่านี้รู้ว่า บุคคลที่ตนจะรับเข้ามาอยู่ร่วมสถานที่เดียวกันนั้น เป็นคนอย่างไร มีลักษณะอุปนิสัยใจคอเช่นไร ฯลฯ เป็นต้น

นอกจากนี้แล้วยังสามารถที่จะนำหลักการพูดสัมภาษณ์ไปปรับใช้กับชีวิตประจำวันได้อีกด้วย

แบบฝึกหัดบทที่ 13

จงเลือกทำข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้ โดยจัดสถานที่ให้เหมาะสมกับการสัมภาษณ์ และสมมุติให้เพื่อนของท่านเป็นบุคคลที่ท่านจะต้องสัมภาษณ์ต่อไปนี้ (ใช้เวลา 5 - 10 นาที)

1. สมมติว่าท่านเป็นครูใหญ่โรงเรียนที่มีชื่อแห่งหนึ่ง และต้องสัมภาษณ์บุคคลที่มาสมัครเป็นครูน้อยในโรงเรียนท่าน จงทำการสัมภาษณ์แล้วบันทึกผลการสัมภาษณ์

2. ให้ท่านซึ่งเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ทำการสัมภาษณ์คนบดีที่ท่านศึกษาอยู่เพื่อทราบถึงวัฒนธรรมสังคม และโครงการของคณะฯ แล้วบันทึกผลการสัมภาษณ์ (เพื่อมให้ท่านต้องรับภาระคนบดีของท่านซึ่งเป็นผู้ที่มีภารกิจมาก จึงขอให้ท่านสมมติเพื่อนของท่านเป็นคนบดี)

3. สมมติว่าท่านเป็นครูในโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่ง ท่านได้รับมอบหมายให้เป็นกรรมการผู้ทำการสัมภาษณ์นักเรียนที่เข้าใหม่ ให้ท่านทำการสัมภาษณ์ แล้วบันทึกผลการสัมภาษณ์

4. สมมติให้ท่านเป็นนักจัดรายการบันเทิงรายการหนึ่ง (สมมติว่ารายการเอาเอง) ซึ่งกำลังเป็นที่นิยม ในรายการวันนี้ท่านได้เชิญดาราภาพยนตร์ หรือดาวนันกร้อง ที่มีชื่อเสียงคนหนึ่งในโลกบันเทิงมาปรากฏกายในรายการ โดยมีท่านเป็นผู้สัมภาษณ์ดาราผู้นี้ เสร็จแล้วบันทึกผลการสัมภาษณ์

5. สมมติว่าท่านเป็นผู้สื่อข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ “รามคำแหง” ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ที่มีสถิติการจำหน่ายที่สูงฉบับหนึ่งในประเทศไทย ให้ท่านสัมภาษณ์นักกีฬาไทยที่มีชื่อเสียงมากคนหนึ่ง (จะอยู่ในวงการฟุตบอล, มวย, ตะกร้อ, ยกน้ำหนัก, ว่ายน้ำ, เทนนิส, ปิงปอง ฯลฯ ก็ได้) เกี่ยวกับปัญหาและวิธีปรับปรุงกีฬาประเภทนั้น ๆ เสร็จแล้วบันทึกผลการสัมภาษณ์

6. สมมติว่าท่านเป็นนักเขียนประเกตสารคดี ให้ท่านสัมภาษณ์นักธุรกิจที่มีชื่อในวงการค้าคนหนึ่ง (อาจจะเป็นวงการส่งสินค้าออก - เข้า, วงการธนาคาร, วงการน้ำมัน, วงการก่อสร้าง, วงการลงทุนที่ดิน, วงการผ้า ฯลฯ) เกี่ยวกับโครงการของกิจการในปัจจุบันและอนาคต เสร็จแล้วบันทึกผลการสัมภาษณ์

7. ให้ท่านสัมภาษณ์บุคคลที่ท่านคิดว่าสมควรที่จะได้รับการยกย่องว่า “บุคคลตัวอย่าง” เกี่ยวกับผลงานที่ดีเด่นและการประสบความสำเร็จในชีวิตการทำงาน แล้วบันทึกผลการสัมภาษณ์

ตัวอย่างการสัมภาษณ์
“ปัญหาการศึกษาของชาติ”

(คุณอนุรัชนี วิทิตารากา โอมชก ก่ออาภัมภกวา)

“สวัสดีค่ะ คุณผู้พึงทุกๆ ท่าน วันนี้วันอาทิตย์ที่ 11 พฤษภาคม พุทธศักราช 2512 นะครับ ฉัน อนุรัชนี ทำหน้าที่ผู้ประกาศข่าว ท.ท.ท. ภาคปกติ ตั้งแต่ 6.00 นาฬิกา ไปจนถึงเวลา 12.00 นาฬิกาค่ะ

ขณะนี้ฉันกำลังรับฟัง ท.ท.ท. ภาคปกติค่ะ เวลา 9.00 นาฬิกานะครับ ขอเชิญท่านรับฟังการสัมภาษณ์ ซึ่งคุณเพลศรี คชาชีวะ เป็นผู้จัดค่ะ”

(ต่อไปนี้คือการสัมภาษณ์)

คุณเพลศรี (ท.ท.ท.)

“สวัสดีครับ ท่านผู้ฟัง รายการในเช้านี้ สถานีวิทยุ ท.ท.ท. ของบริษัทไทยโทรทัศน์ จำกัด มีความยินดีอย่างยิ่งที่เดียวที่วันนี้ ฯลฯ ท่านรู้มั่นตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ อาจารย์ สุกิจ นิมมานเหมินท์ ได้กรุณามาเยี่ยมสถานีวิทยุ ท.ท.ท. และวันนี้ได้กรุณามาร่วมรายการวันนี้

การสัมภาษณ์ของเราวันนี้ ก็เข้ากับเหตุการณ์ซึ่งเป็นอยู่ในขณะนี้แหละครับ เพราะว่าในบางโรงเรียนก็ได้เปิดเรียนแล้ว บางโรงเรียนก็รอที่จะเปิดในวันที่ 17 พฤษภาคมอยู่ก็มีโรงเรียนเปิดเทอมที่ไร้คุณแม่ผู้ปกครองทั้งหลายนี่ ก็รู้สึกว่าหัวอกหัวใจมันหนักไปหมด ให้เหล่าเด็กเป็นค่าเทอม ค่าห้องสือ ค่าสมุด ค่าเสื้อผ้า และวันนี้จะต้องวิตกว่าบุตรหลานของท่าน บางรายก็ยังหาโรงเรียนเข้าไม่ได้มี บางคนวิงเต้นไปเข้าในนั้น บ้างก็สอบมาเข้าทางนี้ บางที่ก็อาจจะต้องถูกเรียกเก็บเงินเพิ่มเป็นเจี้ยงต่างๆ นานาจากโรงเรียนราชภัฏบางแห่ง ซึ่งก็เป็นข่าวอยู่ในหนังสือพิมพ์ หรือเป็นข่าวที่พูดๆ กันอยู่ในเวลานี้

ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ เป็นปัญหาซึ่งว่ากันที่จริงแล้ว ก็ได้เกิดขึ้นมาบานานแล้ว และเรา จะให้เกิดขึ้นต่อไปหรือเปล่า จะมีทางแก้ไขอย่างไร รวมทั้งปัญหาเรื่องข้อสอบ ม.ศ.5 รู้ว่าเราจะหาทางป้องกันแก้ไขอย่างไร และเรื่องโรงเรียนอาชีวะ โรงเรียนฝึกหัดครู นี่ก็เป็นข่าว กันอยู่ ข่าวต่างๆ เหล่านี้ ผมเชื่อว่าเป็นปัญหาที่ท่านผู้ปกครองและท่านผู้พึงทุกๆ ท่านที่อยู่ทางบ้าน คงจะสนใจเป็นอย่างมาก ท่านรู้มั่นตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้มาอยู่ในห้องส่ง

*คุณเพลศรี คชาชีวะ สัมภาษณ์ ฯพณฯ สุกิจ นิมมานเหมินท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ทางสถานีวิทยุภาค เอฟ.เอ็ม.ของ ท.ท.ท. เมื่อวันอาทิตย์ 11 พฤษภาคม 2512

ท.ท.ท. นี้แล้ว ผมก็เห็นว่าเป็นโอกาสเหมาะสม ที่เราจะได้เรียนถามปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ โปรด สืบว่าเป็นการสนทนากันระหว่างครับ อย่าถือว่าเป็นเรื่องของข้าว อย่าถือว่าเป็นเรื่องของตัวเลข หรือเป็นเรื่องหนัก ๆ อะไร เป็นเพียงการสนทนากันในวงสนทนากันเท่านั้น

ก่อนอื่น ก่อนที่จะเริ่มรายการ ผมก็ต้องขอสวัสดีกับ ฯ ณฯ ท่านรัฐมนตรีอาจารย์สุกิจ นิมมานเหมินท์ สวัสดีครับ”

ฯ พลฯ ร.น.ต. “สวัสดี คุณผลศรี”

ท.ท.ท. “เหมือนจะเปิดเทอมนี้ ผมว่าท่านรัฐมนตรีคงจะหนักใจเมื่อกับผู้ปกครอง และคุณพ่อคุณแม่ทั้งหลายเหมือนกันนะครับ หนักใจไหมครับ”

ร.น.ต. “ผมว่าภาระนั้นก็แต่ใจนะไม่หนัก คือเรื่องมันมีอยู่ว่า กระทรวงศึกษาธิการ ก็มีหน้าที่ที่จะต้องดูแลการศึกษาอยู่แล้ว เพราะว่าเป็นหน้าที่โดยตรงที่จะต้อง จัดการให้เด็กนักเรียนได้มีที่เล่าเรียนให้พอ ที่นี่ปัญหามันเกิดอยู่ที่เรื่องพ่อแม่ ของเด็กนักเรียนด้วยเหมือนกัน บางท่านก็ไม่ได้ช่วยเหลือ กลับจะทำให้ภาระ ที่มีหนักอยู่แล้ว มันกลับหนักลงไปอีก อย่างนี้ไม่ใช่ว่าจะไปดำเนินติดต่ำแคร คือมันเป็นความรู้สึก หรือบางครั้งบางคราวคนเรามันก็แปลกเหมือนเราได ยินเสียงหัวอื่นไฟตื่นลูกกระเบิด อยู่ที่ในเมืองดี ๆ วิ่งออกไปบ้านนอก บางคน อยู่บ้านนอกกลับวิ่งเข้ามาในเมือง ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้มันทำให้เกิดความชุก ขลักขัน อ้ายความชุกขลักอันนี้แหละ ที่มันทำให้ยากกว่าที่เราจะทำจริง ๆ

เพราะอย่าว่าแต่เช่นไอลเลย รามคิดดูทุก ๆ ปี ปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้น กระทรวงศึกษาธิการนั้น ก็ไม่ได้นั่งนอนใจ แต่ละท่านแต่ละรัฐมนตรี แต่ละ อธิบดี ต่างก็พยายามหาหนทางแก้ไข อย่างปีก่อนผมก็ทราบว่าได้จัดสถานที่ เล่าเรียนไว้ถึง 10,000 ที่ แต่ก็ยังไม่พอกันอีก เพราะว่าปีก่อนนั้นพูดถึง ม.ศ.1 นั้น พ ragazzi ที่เข้ามาเรียน กระทรวงศึกษาธิการก็เตรียมที่ไว้ให้ และก็ รับไว้ได้ถึง 50,000 คน นี่สำหรับเฉพาะโรงเรียนรัฐบาล ที่เหลือนอกจาก นั้นก็ให้ไปเข้าโรงเรียนราชภัฏต่าง ๆ

ที่นี่กระทรวงศึกษาธิการได้ทำมาก็ได้แล้ว แต่มาปีนี้ ผมก็มาคิดดูว่า เอ! ถ้ามันจะไม่พอจะมั่ง ทางรัฐบาลก็หนักใจปัญหารี้อึนี้มากขึ้น ก็มา

ปรึกษากันว่าจะทำยังไงกันดีจึงจะไม่ให้เดือดร้อน เรายังบอกว่าจะต้องแก้ปัญหาอยู่ 2 ตอน คือ ม.ศ.1 อันเป็นเรื่องเบื้องต้นของชั้นมัธยมศึกษาตามแผนใหม่นี้ และ ม.ศ.5 ซึ่งจะต้องบรรจุ เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาเพื่อจะได้เข้าเรียนในมหาวิทยาลัยต่อไป เราเห็นได้ว่า 2 จุด นี้เป็นจุดสำคัญ เพราะทุกปี ๆ นั้น มีเด็กเสียตัวไป ก็ต้องสอนให้เข้าใจว่า ทำไม่มหาวิทยาลัยต่าง ๆ นั้นไม่มีที่ให้นักเรียนเข้าเรียนให้พ้อ และเมื่อเรียนจบมหาวิทยาลัยมาแล้ว จะให้ไปทำอะไรจะให้ไปโง่เง่าเต่าตุ่นตามข้างถนนกระนั้นหรือ นี่ก็ว่ากันอย่างนี้

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ก็ได้ปรึกษาหารือกันพยายามจะหาหนทางเพื่อรับนักเรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ในสถานที่ของเขามาก่อนนี้แต่เมื่อรวมตัวเลขดูแล้ว ผู้คนนับได้ราว 8,800 กว่าคน แต่ว่านักเรียนที่อยากจะเข้านั้น มีตั้งกว่าหมื่นห้าหรือหมื่นหกพันนั่นที่อยากระหวัด อันนี้แหลกที่ทางกระทรวงศึกษาธิการก็มาปรึกษาหารือกันว่าเอ! จะทำอย่างไรดีที่จะต้องหาทางช่วยเหลือ คือ ก็ต้องหาวิธีช่วย แต่จะช่วยกันทำอย่างไรล่ะ?

กระทรวงศึกษาธิการเองก็มีปัญหาที่จะต้องขับเคลื่อนกัน คือ เมื่อมาราจดูแล้ว ปัญหาอย่างอื่น ๆ เช่นปัญหาที่ว่า ปัญหาเงินปัญหาของนั้น ก็พอจะขอรับได้หากยิ่งกันได้ก็ได้ หรือขอร้องต่อรัฐบาลได้ เช่น เราจะสร้างตึกสร้างโรงเรียน แต่พอมานึงปัญหาของครูนี้ซึ่ง เป็นปัญหาที่เบรียบเหมือนน้ำท่วมปากก็ว่าได้ เพราะเหตุว่าจะทำยังไงล่ะ?

เรื่องครูนี้ ไม่ใช่ว่าพอบอกว่าอย่างได้ครู ครูก็มา ถ้าเรามีตะเกียงวิเศษเหมือนอาลี딘 มันก็ต้องมีอยู่เข้าบ้านครูก็มา ที่นี่เรียกเอาครู แต่ครูก็ไม่มาก เพราะครูก็ขาด เพราะคนไม่ยอมกับเป็นครูก็มีมากเหมือนกัน อันนี้เช่นที่กระทรวงศึกษาธิการจะต้องหาครูให้เพิ่มขึ้นเป็นสิ่งแรกก่อน ครั้นสามไปสามมารวม ครูขาดสักเท่าไหร่ล่ะ? ผู้คนก็ได้ทราบข่าวจากผู้ที่เข้าได้คำนวนดูแล้วก็บวกกันว่า

ครูปีนี้กระทรวงศึกษาธิการขาดอยู่ถึง 14,000 คน คราวนี้ 14,000 คนนี่ ซึ่งหากเป็นหน้าก็จะขาดอย่างจำนวนอย่างนี้แหล่ คือ 14,000 คน ถ้าหากเราไม่นับว่าคนไทยต้องเกิดแก่เจ็บตายแล้ว เด็กไทยก็เกิดออกมากกว่าคนตายตั้งปีละ 1 ล้านกว่าคน แล้วครูนั่งก็ไม่ใช่ว่าครูจะอยู่คำพ่ายได้มีอะไร ครูก็อยู่ในภาวะไตรลักษณะเหมือนกัน คือว่าทุกข์ อนิจจ์ อนตุตา คือครูตายก็มี ครูเกชัยณ อายุชราภาพก็มี อาจจะออกไปอีกหลายพันคนก็ได้ แล้วครูเหล่านี้เราจะเอาที่ไหนมา

อันนี้ที่เป็นปัญหาที่ตัวนวนมาก ทางกระทรวงศึกษาธิการถึงบอกว่าเอ้าจะเอาบ้างไว้ก็ตามใจ เมื่อเรารับงานอันนี้เข้ามาแล้วก็ต้องแก้ปัญหานี้ก่อน คือ เพิ่มวิทยาลัย ผลิตครูหานทางรับครูเข้ามาอีก

ผมตั้งใจว่าปีนี้จะช่วยหาทางเพิ่มให้ครบ ม.ศ.5 ได้มีที่เล่าเรียน เนพะ วิชาครูถ้าเอาถึงขั้นปริญญา ก็เพิ่มได้อีกสัก 200 ถึง 300 คน นี่ผมพูดตัวเลขรวมๆ จะบอกว่า 286 มันก็เสียเวลาเปล่า เอาเป็นว่าราวๆ 300 คนก็แล้วกัน ส่วนที่จะเอาครูพาก ป.ป. หรือ ป.ม.ก็จะรับจากพวงที่จบ ม.ศ.5 เมื่อันกัน อย่างน้อยในกรุงเทพมหานครฯ นี่ก็ควรจะรับได้อีกสัก 800 คนอย่างนี้ ทำไม่หมดถึงว่าจะเอ้า 800 เพราะไม่อยากรับมากในกรุงเทพฯ ก็ไม่อยากจะออกไปเป็นครูหัวเมือง อันนี้ก็เลยบอกว่ารับในกรุงเทพฯ สัก 800 ส่วนหัวเมืองนั้นจะเปิดรับได้อย่างน้อยก็ราวๆ 13,00 ถึง 14,000 คนแต่บางทีก็อาจจะมากกว่านี้อีก ก็ได้

ถ้าเราจะสามารถจะขยายสถานที่ได้พอ ซึ่งผมก็เชื่อว่ารัฐบาลก็มีความกรุณาในเรื่องนี้อยู่ ถ้าปัญหารือสถานที่ และปัญหารือครูที่จะสอนของเราเองมีเพียงพอ เราที่จะสามารถรับให้ได้มากขึ้นกว่านั้น ปัญหานั้นออกใคร ก็บอกว่า ก็เป็นปัญหาที่ตรงกับเขตที่สภากผู้แทนราชภูรบอกรว่า อย่างจะให้รับ

นักเรียนที่จบ ม.ศ.5 ให้ได้สัก 14,000 คน นี่ก็เห็นจะไม่ได้ถึง 14,000 คนดี แต่ก็จำนวนฯ ไป ผมว่าเรา ก็จะต้องขับขยายอะไรฯ ๆ ต่อไปอีกยังจะทำได้อยู่ แต่ปัญหาที่ยุ่งยากมากที่สุดก็คือ ปัญหา ม.ศ.1 เพราะผู้ปกครองนักเรียนจะเกิดความเข้าใจว่าการเรียนมัธยมศึกษาที่หัวเมืองนั้นมันไม่ดี ต้องส่งเข้ามาในกรุงเทพฯ ถึงจะดีกว่า อันนี้ซึ่งมันทำให้ยุ่ง และมีผู้ปกครองนักเรียนอีกพวกหนึ่ง ก็บอกว่าเรียนโรงเรียนนี้ไม่ดี ต้องย้ายไปอยู่โรงเรียนโน่นถึงจะดี ปัญหาเหล่านี้ ทำให้เรื่องมันสับสนเหมือนกัน แต่ผมไม่ได้โทษใคร เพราะอันนี้เป็นเรื่องราวของบุคุณคนธรรมดามาเหมือนกัน คือ ต่างอยากให้ลูกเราได้ดี อะไรฯ ก็ เพื่อความสะดวกสบาย บางคนอยู่ถึงพระโขนงโน่น จะต้องเอาลูกมาเรียนที่ สวนกุหลาบ ว่าทำไม่ได้ เอาลูกเข้าปทุมคงคาแล้ว ชื่อเสียงก็ดีเหมือนกัน และ อยู่ใกล้ฯ แค่นี้เอง เขา ก็ตอบว่ามันชอบชื่อสวนกุหลาบ อันนี้ก็ยัง ถ้าจะเอา แต่ชื่อ ถ้าเวลาเราจะแต่งงานก็อย่าไปดูหน้าเจ้าสาวเลย ก็เลือกเอาแต่ชื่อ เพราะฯ ดีกว่า เรื่องมันก็ไม่ได้ความเท่านั้นเอง นี่ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ทำให้ เรารู้สึกหนักใจ อันนี้ เพราะ ปัญหาอย่างมากที่เกิดขึ้น เพราะอะไรล่ะ?

เช่นปีก่อนนี้ผมก็ได้เล่าให้ฟังแล้วว่า รับนักเรียนใน ม.ศ.1 “ได้ประมาณ 5,000 คน แต่ปีนี้ผมจึงขอให้เขารับเพิ่มขึ้นเป็นพิเศษ ขยายชั้นอนุกูลไปอะไรฯ ออกไป เรา ก็ได้รับมากกว่าเก่าถึง 23,000 คน มากกว่าปีก่อนนะ ปีก่อนรับได้ แค่ 50,000 คน แต่ปีนี้รับได้ถึง 73,000 คน แต่กระนั้นมันก็ยังไม่พอ เพราะ ตามความต้องการ ก็ยังมีอีกมาก อันนี้ผมคิดว่าเป็นปัญหาที่จะต้องขับกันไปกับ เจ้าหน้าที่ จะต้องว่าทำอย่างไรล่ะ ถึงจะให้นักเรียนอยู่ที่หัวเมือง อันนี้เป็น ปัญหาที่ผมจะเล่าต่อไป

ยังมีปัญหาอีกอันหนึ่งที่เป็นปัญหาขัดข้อง แต่ว่ามันไม่ใช่เป็นปัญหา จริงจังอะไร แต่มันเกี่ยวกับนโยบายหรือวิธีการ คือ คนที่จบ ม.ศ.3 แล้ว ตามหลักการ จะบ ม.ศ.3 ก็เหมือนจบมัธยม 6 ในสมัยก่อนฯ เข้าบกกว่า เอื้อ พวกละลานนี้นะ ถ้าคนไหนเรียนดี ได้คะแนนยังไม่ถึงขั้นแล้ว ก็ควรจะ ออกไปเรียนฝึกอาชีพหรือหางานอะไรต่างๆ ทำ หรือถ้าไม่เข่นนั้น ก็

ควรจะหันเข้ามายังความคิดอย่างไรเมื่อความทะทายานที่จะต้องเข้ามายังมหาวิทยาลัย ต่อไป คือคิดเรียนแต่เพียงแค่อ้าชัวศึกษา ก็พอ ถ้าหาก ๆ คนปฏิบัติอย่างนี้ได้ ก็จะด้อยยังชัวหน่อย แต่เวลา ก่อน ๆ มาเนี่ยจะ คนก็ไม่นิยมเรียนอาชัวศึกษา แต่พอมาระยะหลัง ๆ นี่เกิดนิยมขึ้นมาปีป กะทรงศึกษาธิการ ก็รับไม่ทัน ปัญหาเกิดขึ้นมาทันที จะแก้ไขอะไรก็ไม่ทัน เปรียบเหมือนกันน้ำป่าจะ ไหลเข้าเมือง พระไชยราชาจะเอาะไว้ป่าคงก็ไม่ได้ น้ำจะท่วมพาราสาตตี นั่นเองก็เป็นเรื่องของก่ออย่างนี้ อันนี้ซึ่งเป็นปัญหาที่เราทำลักษณะอยู่ แต่ปัญหา ที่ทำให้เรื่องยุ่งยากหน่อย ก็ได้แก่ปัญหานักเรียนจบ ม.ศ.3 แล้วงี้ไปวิ่งมานี่นะ บอกให้เข้าเรียนอาชัว เพื่อจะได้ออกไปทำงานทำการหาเงินกันบ้าง ถ้าทำ ตามความมุ่งหมายเดิมเช่นนี้ก็ดีไป แต่พกวันนี้เขาไม่เอาเข้าแจ้งอย่างจะเรียนต่อ หนูอย่างจะเรียนต่อที่นี่นั่นที่นี่ แล้วสอบไล่ได้คณะแท้จริง คณะนี้ต้องค่า 50 กว่า ๆ หรือ 60 เปอร์เซ็นต์ก็มี แต่คณะน้อย ๆ เช่น ฉันอย่างจะเรียน ต่อที่ในมหาวิทยาลัยพระชัวขึ้นไปเรียนในมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยก็ไม่มี ที่ให้เรียน เรียนไปถึงกลางทางสอบตกก็จะถูกเขาไล่ออก บอกให้หนู ๆ กลับ ไปเรียนที่เก่าอีกเลอะ ที่นี่ก็จะดูเป็นการหารุณแก่เด็กที่หลัง อันนี้เป็นเรื่องที่เรียกว่า จะต้องกรุณาแบบโหดร้าย บางครั้งฟรังบกว่า

It is kind to be cruel คือ กรุณาจึงต้องใจร้าย แต่ว่าถึงบางคนก็ยังมองไม่ เห็น อันนี้ซึ่งเป็นปัญหาที่เหมือนเหอกแหกแหกของกระทรวงศึกษาธิการ ที่นี่ก็มาถึงปัญหาที่ว่านักเรียนจบ ม.ศ.3 แล้วแก้ก็ไม่ยอมจะไปเรียน ต่อ ในที่ซึ่งรัฐบาลจัดที่เรียนให้อย่างจะตรงดังไปเรียนต่อจนถึง ม.ศ.5 เพื่อ เข้ามายังมหาวิทยาลัย อันนี้แหล่ะที่เป็นปัญหายุ่งอีกอันหนึ่ง อันนี้ที่ผมเล่าทุกสิ่ง ทุกอย่าง ดูมันยากไปหมด หรือสับสน Solomon ไม่ไปหมด ”

ก.ก.ก. “ครับ.....รู้สึกว่า ปัญหาแรกที่รัฐบาลกล่าวถึงก็คงเป็นปัญหาเรื่องครูก่อนคือ ครูไม่พอ ที่นี่เท่าที่ผมลองคุยกับบรรดาครู ๆ ที่เข้าสำเร็จวุฒิ เช่น ป.กศ., พ.ม. หรืออะไรต่ออะไรต่าง ๆ เหล่านี้ บางคนก็เป็นนักเรียนต่างจังหวัดนะครับ แต่ว่ามาเรียนที่ในกรุงเทพฯ แล้วก็ได้รับวุฒิสำเร็จไป เราก็ถามว่าไม่กลับไป บ้านหรือ เขากว่าไม่กลับ เขากลับกรุงเทพฯ ดีกว่าอยู่กรุงเทพฯ ทำงานทำ ก็ง่าย บางที่เงินเดือนก็สูงกว่าต่างจังหวัด นอกจากนี้การอยู่ต่างจังหวัดก็บวกว่า

ทำให้โง่ ไม่ได้เรียนได้เล่าอะไรเลยจึงไม่ชอบหมกตัวอยู่ที่ต่างจังหวัด ก็เลยพากันมากับคั่งกันอยู่ในกรุงเทพฯ นี่เองสำหรับครูเท่าไหรก็พากันอยู่ในกรุงเทพฯ นี่แหล่ะโรงเรียนราชภัฏบางแห่งก็ประมูลเอาตัวไป อะไรต่ออะไรนี่ ปัญหานี้ๆ พอนะ ท่านรัฐมนตรีจะทำอย่างไรครับ"

ร.ม.ต. "ปัญหานี้ผมว่าถ้าเราอยู่เฉย ๆ มันก็เป็นปัญหาที่เราเห็นอยู่ว่า เขากูก ๆ คนอยากมากกรุงเทพฯ เข้าได้ยินกิตติศัพท์กรุงเทพฯ กัน ปีละกี่หมื่นกี่แสนคนละ ก็อยากรเห็นกรุงเทพฯ กันทั้งนั้น พอเห็นแล้วก็ไม่อยากกลับ เรื่องก็มีอยู่เท่านี้ เมื่อนักบุญเราไปเจอก็ได้ดี เหมือนกับไครล่ะ? เช่น พระอภัยไปเจอกำนางอะไรไม่อยากกลับบ้านกลับซ่อง อายุนี้ก็มีแต่ปัญหานี้เราก็แก้ได้ คือว่าเราต้องแก้สิ่งที่เราทำผิดอยู่แล้วอะไรต่าง ๆ บ้าง ที่มันทำให้ครูอยากมาอยู่กรุงเทพฯ ทีบอกว่านักเรียนอยากจะเข้ามาเรียนกรุงเทพฯ เพราะเหตุไร? เพราะอยู่นานเป็นครูแล้ว ก็ไม่อยากกลับบ้านอกอยู่ในกรุงเทพฯ 似้ายดีอะไร ๆ มันก็มีทุกสิ่งทุกอย่างแต่ในหัวเมือง มันไม่มี ครูก็ไม่มีทุกสิ่งทุกอย่างก็ไม่ตีพ้อโรงเรียนก็ไม่ดี อันนี้กระทรวงศึกษาธิการจะต้องแก้ที่ต้นต่อเลย คือ หนึ่งจะจัดระบบโรงเรียนส่วนภูมิภาคให้ดีขึ้น จัดสรรครุชูที่ดีกว่าปัจจุบันนี้ให้ไปอยู่ที่หัวเมือง ก็จะได้ช่วยกันไป ถ้าทำได้เช่นนี้แล้ว พวาก็ถูกทางหัวเมืองก็เล่าเรียนที่นั่นก็ดีเท่ากรุงเทพฯ ไม่ต้องใช้สถาบันให้มากมายก็เรียนอยู่ที่หัวเมืองได้ เมื่อเข้าเห็นว่าการอยู่ที่หัวเมืองก็สบายดีแล้ว ก็จะให้เข้าไปสอนที่ไหนเขาก็ไม่เดือดร้อน เพราะคนที่ไม่เคยเสียก่อนก็กว่าสบายนี่แล้ว เมื่อน้อยอย่างเสื่อนะ ถ้ามันไม่เคยกินเนื้อคนมาก่อน ก็กว่าสบายนี่แล้ว เนื้อความ พอก็ได้กินเนื้อคนเข้าแล้ว มันก็ไม่อยากกินเนื้อรักวานี้เนื้อความอีก เนื่อว่า เช่นนั้นธรรมชาติก็เป็นเช่นนี้เอง คนเราจะเป็นเช่นนั้นเมื่อกัน คนเราจะเป็นสัตว์ชนิดหนึ่ง เพราะฉะนั้น ก็ต้องแก้ไขกันในรูปนี้"

ที่นี่เราลองดูหลายอย่างที่เรามีอยู่ในกรุงเทพฯ ที่ว่าทำให้คนอยากจะมาอยู่นี่ ลองคิดดูซิ อย่างว่าทุกคนพอจะเรียนเตรียมอุดมศึกษา แล้วอยู่ในชั้น ม.ศ.4 ก็ต้องวิงเข้า ม.ศ.5 ที่กรุงเทพฯ ที่อื่น ๆ สู้ไม่ได้ก็อยากจะมาเรียนที่นี่เพื่อจะเอาชื่อขึ้นบอร์ด ขึ้นอะไรต่ออะไรบ้างผู้มองก็ไม่ห้ามหรอกแต่จะขึ้นเอาอะไรกันล่ะ ก็ตอบว่าอยากจะเอาชื่ออาสาเสียงกัน อันนี้ก็เป็น

ปัญหาสิ่งหนึ่งที่เราจะต้องแก้ไขเบรียบเหมือนกันว่า แทนที่เราจะเอาน้ำผึ้งมาเก็บไว้ แต่ในกรุงเทพฯ ห้างใหญ่ เรายังตักน้ำผึ้งสักช้อนหนึ่งไปไว้ที่เมืองนั้น จักอีกช้อนหนึ่งไปไว้ที่เมืองนี้ เมื่อเราทำได้เช่นนี้ ผู้คนจะเมื่อกำการแก้ปัญหา นี้เข้ามาระบุรุษมันก็ลดน้อยลงไป และปัญหาเหล่านี้ลดลงไปอันนี้ ผู้คนจะคิดว่าหลายสิ่งหลายอย่างที่เป็นเช่นนี้ได้เหมือนกัน

ส่วนคนที่จบแล้วไม่อยากไปบ้านนอกนั้นก็อย่างว่า แม้แต่หมู่บ้านก็ยังไม่อยากออกไป ครูก็ว่า “ทำไมหมู่อยู่ได้ ฉันทำไมจะอยู่ไม่ได้ล่ะ?” ครูก็มีหัวใจเหมือนกันนี้ อันนี้ที่เป็นปัญหาที่เราจะต้องแก้ วิธีแก้ไม่ค่อยยากนัก หักหอก เพราะว่าเวลาเรียนฟังหัดครู อยู่ตามภูมิภาคต่างๆ อยู่ไม่น้อย และยังมีวิทยาวิชาการศึกษาที่ตามภูมิภาคก็มี และกำลังจะมีเพิ่มขึ้น อีกมาก กำลังจะขยายอีกมาก พากเหล่านี้ถ้าเข้าจะเรียนที่ไหนห้องที่นั่นของเขาก็ไม่เป็นคนที่เรียกอย่างฟรังว่า สะปอยด์ คือ เมื่อเขามา Spoiled เขาก็ไม่เดือดร้อน เวลาใด้เรากำลังจะส่งเสริมเช่นนี้

ถ้าเราส่งเสริมการฝึกหัดอาจารย์ในภูมิภาคต่างจังหวัดให้มากขึ้นแล้ว ผู้เชื่อว่าเรื่องนี้ ก็คงจะบรรเทาไปได้มากเหมือนกัน ข้อนี้ไม่ต้องว่าอะไร เมمแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ท่านก็ทรงรู้สึกเหมือนกันดังได้ทรงพระราชนราตร่วมกับ “เอ, ควรจะต้องแก้ไขถ้าเราเอาครูหัวเมืองมาไว้ในกรุงเทพฯ มาก ๆ ต่อไปจะไม่มีใครอยากไปอยู่หัวเมืองกัน” ผู้ก่อการบังคมทูลพระองค์ ท่านว่า “ต่อไปกิจการของกระทรวงศึกษาธิการ จะเพ่งเล็งไปในทางหัวเมืองให้มากกว่ากรุงเทพฯ” ครูที่ไปอยู่หัวเมือง จะได้รับการพิจารณาความชอบให้มีส่วนดีมากกว่าพากที่อยู่ในกรุงเทพฯ ก็เมื่อสนาญอกสบายนใจดีแล้วการขึ้นเงินดาวเดือน การเลื่อนชั้นเลื่อนตำแหน่งเงินเดือนก็จะซ้ำๆ แต่พากหัวบ้านหัวเมืองจะดีขึ้น อันนี้กระทรวงศึกษาธิการได้วางไว้เป็นนโยบายใหม่ อันนี้ผู้เรียนให้ทราบได้ ผู้เชื่อว่าถ้าหากคนเราเข้ารู้ว่าเราอาใจใส่เข้า ซึ่งเข้าจะอยู่ใกล้เขาก็ยังอยู่ด้วยความสนาญอกสบายนใจ เขาก็ไม่เดือดร้อน แต่เขาวาลับหน้าไปแล้วลืมหมด เช่นนี้ อย่างนั้นเขาก็หายใจ เรื่องนี้ต่อไปปัญหา เช่นนี้ ผู้คนจะให้เป็นปัญหาดีต

สำหรับปัจจุบันและอนาคต ต่อไปจะพิจารณาความดีความชอบแก่ครู พากที่อยู่บ้านนอก ให้มีเงินเดือนดีกว่าพากที่อยู่ในกรุงเทพฯ การจัดส่งคนไป เราชีอว่าส่วนภูมิภาค มีความสำคัญกว่าพระนครผนฯ คิดว่าเราแก้ปัญหานี้ได้ ฉะนั้น ปัญหาที่คุณเพลเครื่องใจคงจะลดลงไป”

- ก.ก.ก. “หมายความว่า ถ้าเรามีอะไรรุ่งใจเสียบ้าง จุใจให้เขายอยกไปอยู่ต่างจังหวัด กันโดยให้เงินเดือนสูงมากกว่าหรือให้เงินเดือนเป็นพิเศษกว่า อะไรต่ออะไร อย่างนั้นนะครับแล้วก็สวัสดิการนี่.....มีไหมครับ? สวัสดิการต่างจังหวัดนะครับ”
- ร.ม.ต. “สวัสดิการนะครับ ต่อไปเราจะจัดให้มีการให้บ้านให้ช่องหรือมีอะไรต่าง ๆ เช่น บ้านครูก็จะจัดให้มีขึ้น เมื่อก่อนบ้านเช่าก็ไม่มี อะไรมีไม่มี ครรภ์ไม่อยากไปไหนล่ะครับ ผมเคยจำได้ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ผมจะเล่าให้ฟังคุณก็คงจะเข้า เมื่อสมัยก่อน ผมเป็นอธิบดีอาชีวศึกษา ส่งครูผู้หญิงไปอยู่ที่หัวเมือง เมื่อ ผมไปตรวจเยี่ยมก็ไปทักทายว่า “เป็นยังไง? ครูอยู่ที่บ้านนีสบายดีหรือ?” เข้าตอบว่า “สบายดีค่ะ” ผมจึงถามเขาว่า “คุณครูเมื่อไหร่จะมาทางน้ำวัน เราจะ?” แกตอบว่า “หนูยังไม่ได้ค่ะ” ถามว่า “ทำไมถึงไม่ได้?” ก บอกว่า “ยังไม่ได้อาบน้ำอาบท่าค่ะ” ผมถามว่า “ที่ยังไม่ได้อาบน้ำอาบท่า นั่น้ำที่นีก็มีใช่ไหม?” เขานอกว่า “แต่ห้องน้ำมันไม่คีค่ะ” ตามไปถามมาก็ได้ความว่า คนที่เขาไปสร้างบ้านให้นะ เขาไม่มีงบประมาณพอห้องน้ำเขาก็ เลยเอาไม้กระดานแผ่นเล็ก ๆ ตีเห็นทะลุปูรูปวงแหวนดูผู้หญิงจะไปอาบน้ำ เดียวเด็กเดินผ่านมาก็จะมองเข้าไป ยังเงี้ยเขาก็ไม่กล้าอาบน้ำ นึกยังนีแล้วพอผมไปถึงก็บอกว่า ให้อาสาังกะสีมาติฝ่าปูพื้นเสีย มันก็เลยเรียบร้อยไปได้อย่าง นีก็คือว่าผู้หลักผู้ใหญ่จะต้องไปตามดูเหมือนกัน ไม่ใช่ส่งเขาไปแล้วก็ลืมเขาเสีย อันนีจะที่เรายา Yam จะทำ ทำโนอันบีดีทุกท่านก็รับปากกันไว้ว่าจะพยายาม ไปตรวจสอบ เพื่อจะพยายามหาหนทางให้ครูต่างจังหวัดมีความสนับสนุนมากขึ้น ใจ ที่ขึ้น เรื่องปัญหาชีวิตเหล่านี้ถ้าเรามีบ้านมีช่องให้เขางานอย่างไร ก ครูเขาก็คงจะไม่รู้สึกเดือดร้อนมากเหมือนสมัยก่อน ๆ ”
- ก.ก.ก. “ครับ ที่นีก็มาถึงเรื่องเด็กนะครับ เรื่องเด็กกับผู้ปกครองนี่รู้สึกจะมีปัญหา มากจริง เวลาผมคุยกับผู้ปกครองแล้วบอกเขาว่า นี่จะวันอาทิตย์นี้จะเชญ ท่านรู้มั่นตรีศึกษามาเยี่ยม ก.ก.ก. และจะเรียนถามปัญหาท่าน เขาก็ฝาก

ปัญหาผมมาถามบอกว่า ให้เรียนตามท่านรัฐมนตรีศึกษาพี่ເກົ່າວ່າ ຄືອເຂາ
ພູດສ້ອຍຄໍາຂອງເຂານະຄຽບ"

ຮ.ນ.ຕ. "ຕີ ຖ ພມອອຍກັບ"

ກ.ທ.ກ. "ທີ່ທຳກັງຜູ້ປັກຄອງ ຄືອໃນຄຳພູດຂອງເຂານະຄຽບ ເຂັບອກວ່າທີ່ທ່ານຮັບມືຕົກ
ສຶກຂາງ ເຄຍບອກວ່າ ຈະໃຫ້ນັກເຮືອນໃນປີນີ້ນະເຫັນໄວ້ໃຫ້ມີແລ້ວ
ຕອນນີ້ເກີດເຂົາໄມ້ໄດ້ ຕ້ອງເສີຍແປ່ເຈິຍຂອງໄຮຕ່ອະໄຣ ຄວາມຈົງມັນເປັນ
ຍັງໃໝ່ກັນຄຽບ? ຂ້ອເທິງຈົງມີຄົນເປົ້າໃຫ້ມີຄົນເປົ້າໃຫ້ມີຄົນເປົ້າ

ຮ.ນ.ຕ. "ຂ້ອເທິງຈົງກີ່ມີຢ່າງນີ້ເປັນຕົ້ນວ່າ ພວກນັກຂ່າວຂອງນັກໜັງສື່ອພິມພົດ ໄດ້ ຖ ກີ່
ຄາມພົມວ່າຈະຈັດເຮືອນນີ້ໃຫ້ນັກເຮືອນມີທີ່ເຮືອນໃຫ້ພວດ ຈະໃຫ້ມີຄຽງພວດ ຈະໃຊ້ເວລາ
ນານເກົ່າໄດ້ ພົມກົບອົກເຂາວ່າຄ້າໃຫ້ເວລາພົມສອງປີ ແລ້ວພົມຈະຈັດປັບປຸງທີ່ໃຫ້ເຮືອບ-
ຮອຍໄປໄດ້ ຄ້າໄມ້ເຮົບຮອຍພົມກີ່ຈະເປີດໝາກລາ ກີ່ແປລວ່າໄມ້ໃຫ້ມີປັບປຸງຫາຍ່າງ
ທີ່ມີຄົບຂັ້ນຍ່າງປົງຈຸບັນນີ້ເກີດຂຶ້ນໃນສອງປີໜ້າງໜ້າ ພົມກົບອົກເຊັ່ນນັ້ນ ມັນສື່ອ
ພິມພົດກີ່ລົງໄປເຫັນນັ້ນແຈ້ງຫຼັດດີ

ຝ້າຄຸນພັດຕີ ລອງມານັບດູ ຮັບບາລີ່ນີ້ເຂົ້າມາປົງປົກຕົກາຮກນະ ອື່ອຫັ້ງຈາກທີ່
ແຄສົງໂນຍາຍໃຫ້ສົກພາແລ້ວຍັງໄມ້ເຖິງ 46 ວັນເລີຍ ເພີ່ງຈະ 45 ວັນເກົ່າ ຖ ເກົ່ານັ້ນ
ແລ້ວພົມຈະນັກໄວ້ວ່າພົມຕ້ອງການເວລາ 2 ປີ ອື່ອ 330 ວັນ ມາຍຄວາມວ່າຍັງມີເວລາ
ເໜືອອູ້ອີກ 684 ວັນທີພົມຈະແກ້ປັບປຸງຫາຍ່າງນີ້ຕາມທີ່ພົມຮັບຮອງໄວ້ ແຕ່ສ່ວນພົມ
ມາປັບປຸງໄຫ້ພົມຈັດການປັບປຸງຈັດການໄດ້ອ່າຍ່າງໄວ? ຕອນຕົ້ນສົກພັ້ນແທນ່າ ກີ່ປະຊຸມ
ທຸກ ທຸກ ສັບດາຫີ ທຸກ ລະ 1 ວັນໄປແລ້ວ ວຸົມສົກອີກ 1 ວັນ 2 ວັນເຂົ້າໄປແລ້ວປະຊຸມ
ພຣຣຄອີກກີ່ 3 ວັນເຂົ້າໄປແລ້ວປະຊຸມຄະຮັບມືຕົກສົກອີກກີ່ 4 ວັນເຂົ້າໄປແລ້ວ ພົມ
ມີເວລາວັນຄຸກ່ຽວແຕ່ວ່າສໍາຫັນທຳການຈົງ ທັດວ່າຄຸກ່ຽວແຕ່ມີເວລາໄມ້ເຕີມທີ່ອີກ
ມີເຂັກມາຫາອີກແລ້ວ ເຈົ້າໜັກທີ່ ເຊັ່ນ ອົບົບດີ ຮອງອົບົບດີ ເວລາຈະສັ່ງການ ຈະ
ປັບປຸງການທີ່ໄດ້ໃຫ້ມັກຍັງໄມ້ສະດວກ ນີ້ພົມຈະປະຊຸມວຸົມສົກແລະສົກພັ້ນແທນ
ກົງດັກນີ້ໄປ ພຣຣຄົກຈະປະຊຸມນ້ອຍລົງໄປໜ່ອຍຈຶ່ງພື້ນມື້ເວລາມາທຳການທຳກັນ
ສ້າຄຳວັນການທຳການທີ່ມີເວລາຈົງ ທີ່ພົມຈະວິດວ່າພົມພື້ນມື້ເວລາໄດ້ທຳການໄມ້ເຖິງ
3 ສັບດາຫີຕ້ວຍຫຼັກ ທີ່ມີເນັ້ນທຳການແລະມາພູດປັບປຸງການທີ່ໄດ້ທຳການໄມ້ເຖິງ
ຜູ້ອໍານວຍການກອງກົດ ທ່ານຫົວໜ້າເຫຼົ່ານີ້ນັ້ນທ່ານພົດ ພົບກັນໄມ້ເຖິງ 4 ຄວັງ

ด้วยซ้ำ แต่ละคนล้วนแล้วแต่เราจะต้องมาช่วยกันขับคิดปัญหานี้ด้วยกันทั้งนั้น เมื่อให้เวลาผ่าน ก็เชื่อว่าผมจะทำได้ แต่อย่าไปใจร้อนจนเกินไป เช่น บัก กิ่งไม้บีบพรุ่งนี่ก็ถอนออกมากดูว่ารากมันออกแล้วหรือยังถ้ายังไม่ออก ก็เอาบัก ลงไปใหม่ ถ้าทำยังจึ่งๆ วันผมจ้างให้รากมันก็ไม่ออกมากหรือครับอะไร ก็ต้องให้เวลา nid พนอย 12 ปีมาแล้วไม่เห็นบ่นกันเท่าไหร่ พอดุมมาไม่ถึง 6 สัปดาห์ป่นกันแล้วมันก็เป็นอย่างเงี้ยะครับให้ความยุติธรรมแก่ผู้นิด หน่อยก็เห็นจะพอไปกันได้"

- ก.ก.ก. “ที่นี่ก็มีสิ่งปัญหาเรื่องโรงเรียนราชภัฏนี่นะครับ คือ โรงเรียนราชภัฏนี่บาง แห่งไหม! แกเก็บเงินพิเศษมากจิงๆ เหมือนกัน ปัญหานี้เราจะแก้ไขกัน ยังไงครับ”
- ร.น.ต. “ปัญหาเรื่องนี่นะครับ มันเป็นปัญหาทางเศรษฐกิจ คือซับพลายกับดีมานด์ (Supply และ Demand) คุณก็รู้อยู่นี่ครับว่า ที่ไหนเมื่อมีความต้องการมาก มันก็มีปัญหานี้เกิดขึ้น แต่ผมอยากรู้จะเรียกว่า ขึ้นต้นขอให้เราทำความเข้าใจ กันเสียก่อนว่า โรงเรียนราชภัฏนี่ส่วนมากไม่ใช่เขาจะใจไม่ใส่ระกำ นี่เรา ควรจะรักันไว้โรงเรียนที่เขามีความต้องการที่ช่วยก็มีมากมาย แม้แต่รัฐบาล เองก็ได้เห็นเจตนารมณ์อันดีนี้ ได้แต่งเป็นนโยบายจะให้โอกาสเอกชนเข้า มาร่วมในการจัดการศึกษาของชาติทั้งหลายระดับประถมและมัธยม ก็เมื่อ เป็นเช่นนั้นแล้ว เขาถือยกจะให้เราช่วยเหลือบ้าง แต่ที่นี่มันมีปัญหาอย่างว่า คุณลองคิดดูว่า โรงเรียนราชภัฏทั้งหมดทั่วทั้งพระราชอาณาจักร จะพำนั กลางก็มี 1,248 โรงเรียนและส่วนภูมิภาคมีอีก 2,048 โรงเรียน ก็รวมได้ ประมาณ 3,300 โรงเรียน แต่ในปัจจุบันเห็นจะเพิ่มได้ถึง 3,500 โรงเรียน พวกละล้านนี่ก็มีสำหรับส่วนภูมิภาคนั้นยังไม่มีอยู่ในส่วนกลางก็มีส่วนภูมิภาค ไม่ค่อยจะมีใครเดือดร้อนหรือร้อนแรงเท่าไร เพราะเรื่องของมันพอดีๆ อยู่แล้ว ไ้อีกความไม่พอใจมันอยู่ที่ว่า การให้ลงมาของนักเรียนบ้านนอกเข้ามา เรียนในกรุงเทพมหานครนี่ และโรงเรียนราชภัฏเหล่านี้ เราถูกบอกว่า การจัดการศึกษานั้น รัฐบาลเราทำอยู่ทุกวัน รัฐบาลทุ่มเงินไปกี่ร้อยล้านแล้ว ก็พันล้านตั้งแต่เราตั้งการศึกษามา เราไม่ได้คำนวณถึงข้อนี้ พ่อโรงเรียน

ราชภาร์เหล่านี้มีภาระโดยดั้นมาตั้งขึ้นนะ ก็เปรียบคล้ายกับการค้าขาย ถ้าเขามีบ้านหรือมีอะไรของเขาก็ยี่ห้อ เช่น ที่ดินเดิมของเขาก็เป็นทรัพย์สมบัติประจำครอบครัว มันเกิดไปไม่ต้องทำการลงทุนมากนัก แต่เท่าที่เขาก็จะตั้งต้นลงทุนทำเป็นโรงเรียนราชภาร์จริง ๆ เรายังมีระเบียบวางไว้ว่า เขายังต้องมีที่กว้างกิ่ริ่ตามเชือดีแล้วของกระทรวงศึกษาธิการต้องมีตึกขนาดเท่านั้น ๆ มีห้องเรียนเท่านี้ ฯ ยาวเท่านั้น กว้างเท่านี้ เขาก็ต้องลงทุนหาเงินมา เมื่อจะต้องลงทุนเขาก็ต้องกู้หนี้ยืมสินมาเหล่านี้เขาก็ต้องหาเงินมาลงทุน เขาก็ต้องหาทางให้ได้ผลให้เข้าได้ทุนกลับคืนมา อันนี้ก็เป็นปัญหาอันหนึ่ง ซึ่งวันก่อน ดร. ก่อศักดิ์ได้แสดงแล้วว่า นักเรียนที่จะจบคนหนึ่ง ๆ นั้น รัฐบาลจะต้องเสียเงินช่วยเหลือ ถ้าคิดเมืองไทยคนหนึ่งก็ราว ๆ หัวละ 2 บาท ต่อวัน ถ้าต่อปีคนหนึ่ง ก็ตกรากคนละ 730 บาท ประมาณนั้นถ้า 730 บาท ต่อไปคนนี้ก็ปีละกี่สิบล้านละ คุณลองคิดดู รัฐบาลลงทุนไปก็มากไม่ใช่น้อย แล้วโรงเรียนราชภาร์ขณะนี้เขาก็มีนักเรียนล้านกว่าคนเหมือนกัน เราลองนั่งลงคิดดูซึ่ง เงินเหล่านี้จะต้องหามาแต่ไหน ถ้าหากว่าเขามีมีรับเงินของเขางบประมาณ การจะหาเงินของเขางบ การจะจ้างครูของเขางบ เขาก็มีเรื่องเป็นปัญหาที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่เขา ซึ่งเขาก็ต้องแก้ไข และการที่เขาก็ต้องจ้างครูมา บางคนก็บอกโรงเรียนราชภาร์มาประมูลเอาตัวไป ความจริงที่โรงเรียนราชภาร์ประมูลเอาไปนั้น มันเฉพาะครูบางคนหรือบางแห่งเท่านั้นส่วนมากบางแห่งเขาก็ไม่ได้ประมูลเอาไป เขาก็ต้องจ้างเขางบ บางที่จ้างถูกกว่ารัฐบาลก็ว่องเอ็ดตะกรันมากก็มี เรายังพยายามแก้ไขหาทางช่วยเขารัฐบาลก็ส่งเสริมเข้าช่วยเหลือเขาก็ต้องหาทางด้านครูบ้างทางสถานที่บ้าง อะไรต่ออะไรบ้าง ทางเงินก็ช่วยไปเหมือนกัน แต่เขาก็ยังไม่พอต่อความเดือดร้อน เพราะเขามีได้ทุนที่สนับสนุนเต็มที่

บางแห่งเขาก็ไม่ได้คิดเก็บ เขายกอนุญาตมาที่กระทรวง ขอเก็บค่าเล่าเรียนเท่านั้น ค่าธรรมเนียมเท่านี้ อะไรต่าง ๆ เรายังให้เขาก็เก็บไป แต่บางแห่งนั้นก็มีเหมือนกัน เมื่อันกับว่าเรามีรถโพคสวากันที่จะวิ่งตามถนนนี้ เรายังซื้อราคาน้ำน้ำนี้ แต่บางคนเขาก็อยากรู้ว่าจะซื้อรถอะไร บางคนเขาก็อยากรู้ว่าจะซื้อรถอะไร บางคนอยากจะซื้อรถติดไฟฟ้า คนนี้ก็ว่าฉันอยา

จะเข้าสู่ปอร์ตบันเดอร์เบิร์ด อันนี้คือสิ่งที่เราจะไปห้ามปราบเขาไว้ก็ไม่ได้ เรื่องนี้เป็นเรื่องที่มีอยู่ 2 ประเกต เช่น ผู้ปกครองบางคนเป็นข้าราชการ เอาลูกไปฝากโรงเรียนบางแห่ง แต่ค่าเล่าเรียนรัฐบาลออกให้ก็ไม่เดือดร้อน พomoโคนเข้าเรียกค่าศิริชัยของเด็กเพิ่มพิเศษอย่างนี้อย่างนั้นก็สู้เข้าไม่ได้ แต่ว่าถ้าหากจะให้ลูกเข้าอยู่ในโรงเรียนชนิดนี้อยู่ดี ก็ยอมสมยอมไปบ้าง อะไรก็ได้ละ แล้วก็ให้สถาบันเข้าไป แต่เสร็จแล้วก็กลับมาเขียนด่าว่า กระหารังศึกษาว่า ไม่ทำเช่นนั้นเช่นนี้ ผ่านจะเกี่ยวกับปัญหาเรื่องนี้ ผ่านกำลังคิดทำอยู่เหมือนกัน คือจะแก้ไปให้ได้ แต่ผ่านไม่ใช่แก้ไขโดยวิธีพอมานั่งบูบันวันนี้ พอพรุ่งนี้ก็สั่งให้เข้าทำอย่างี้ เพราะถ้าเข้าเกิดบอกว่าเข้าทำไม่ได้แล้วก็ล้มโรงเรียนเสีย บางโรงเรียนมีตั้ง 5,000 คน บางโรงเรียนก็ 3,00 คน และถ้าเข้าล้มเขาก็ล้มทั้งหมด ผ่านก็พยายามจะเอาห้องเรียนที่ไหนให้เด็กเหล่านี้ได้มีที่เรียนเอาครูที่ไหนมาให้เขาเละ

ปัจจุบันนี้ผ่านก็ยังคงคิดแก้ไขกับปัญหานี้อยู่อย่างเจาะบวกกว่า “สอนสุดขั้นจะค้นคิดจะซึ่งชุมสักนิดก็ไม่ได้” ครูสักคนก็แบบไม่มีเหลืออยู่เลย แล้วผ่านจะทำอย่างไร ผ่านก็ต้องบอกว่าขอให้ใจเย็นนิดหน่อยให้ผ่านแก้ปัญหาเช่นปัญหาครู ถ้าผ่านแก้ปัญหาครูได้ปัญหาเหล่านี้มันก็เกือบว่ามันจะถล่มตัวไปได้เองแน่ละ เรื่องนี้มันสำหรับโรงเรียนที่พิเศษไปอีกพากหนึ่ง อันนั้นเราก็ไม่อยากจะพูดถึง แต่ถ้าพูดถึงโรงเรียนราชภัฏส่วนมาก ผ่านก็คิดว่าปัญหานี้ ยังเป็นปัญหาที่เราจะช่วยเข้าได้เหมือนกัน แต่ว่าผ่านมาช่วยอย่างนี้คุณก็คงพอจะทราบได้แล้ว อย่างผ่านบอกว่าปีนี้นะ ม.ศ.1 เราเบิดรับได้ถึง 73,000 คน ผ่านพยายามจะบอกให้คุณทราบว่า โรงเรียนราชภัฏบางแห่งนั่นดูแบบจะต้องปิด จะตั้งกันอยู่ไม่ได้ที่เดียวพังดูก็คล้ายๆ กับว่าผู้ปกครองนั้น พอลูกอยู่โรงเรียนนี้ก็ว่าดีแล้ว พอลูกเราสอบไล่ตกก็ถอนออกจากมหาด โรงเรียนราชภัฏก็จะปิดอีกแล้ว จะอยู่ไม่ได้อีกก็มี อันนี้โรงเรียนราชภัฏก็มาต่อว่าผ่านก็มีผ่านก็เล่ายังต้องบอกว่า นี่มันก็เหมือนกับฝอกตา ถ้าฟันไม่ตกก็ค่า ฝอนตกก็ค่า เราพยายามทำ แต่ไม่รู้จะช่วยยังไง ผ่านก็บอกผู้ปกครองที่มีลูกอยู่โรงเรียนราชภัฏว่า ถ้าไม่มีเหตุผลจำเป็นจริง ขออย่าให้ออกมา แล้วอย่าออกมากลับเข้าไปเข้ามา ยังจี

บางแห่งก็บอกว่า ผู้มีผลลัพธ์ให้ผู้ปกครองเข้าสู่กอกร่วมกัน ออกมานแล้ว เข้าที่อื่นไม่ได้ก็กลับไปเข้าที่เก่าก่อนและเจียร์ครั้งที่ 2 ผู้มีผลลัพธ์แล้วว่าผู้มีผลลัพธ์ได้วางจะช่วยเหลือเด็กที่ไม่มีที่เล่าเรียน แต่เมื่อมาได้อาสาอย่างจะช่วยเด็กที่อยากจะออกจากโรงเรียนนี้ไปเข้าอยู่ที่โรงเรียนโน้น จะให้ผู้มีผลลัพธ์ได้ทุกคนยังคง ผู้มีผลลัพธ์ไม่ได้ทุกคน ผู้มีผลลัพธ์ที่ไม่มีที่เล่าเรียนต่างหาก และผู้มีผลลัพธ์ได้ช่วยเปิดเพิ่มให้อีก 23,000 คนแล้วปีนี้ ดร.ก่อ ยังหัวปันเลย บอกว่า ครูบาอาจารย์ไม่พอใจ ผู้มีผลลัพธ์กว่า เอื้اخ้าย 2 ผลัดได้ก็ขยายออกไป ลองนึกหาทางเพิ่มเข้าเบียดกันเข้าไปอีกนิดซิด ๆ เข้าไปอีกหน่อย ผู้มีผลลัพธ์ว่าเบียดกันเข้าไปนิด ก็ยังดีกว่าปล่อยให้ไปเป็นจีกโถ่ยุ่งลงบนใช่ไหมครับ? คันนี้ผู้มีผลลัพธ์อันนี้ แต่เขาก็ไม่ทำยังั้น ทั้ง ๆ ที่บอกแล้วก็ยังไม่วายที่มีปัญหา ยังเงี่กิดขึ้นปัญหาข่ายโรงเรียนนี้แหลกครับ ถ้าปัญหาข่ายโรงเรียนไม่มี ปีนี้ก็จะไม่ยุ่งหรือครับ เรื่องมันก็มีอยู่เท่านี้ ผู้มีผลลัพธ์แล้ว"

ก.ก.ก.

"ครับ ปัญหาเรื่องข่ายโรงเรียนนี้สำคัญมาก"

ร.ม.ต.

"นี่แหลกครับที่ทำให้เกิดมีเรื่องยุ่งขึ้น แล้วอย่างที่ผู้มีผลลัพธ์ ปัญหางานคนบอกว่าอยู่ที่แห่งหนึ่งก็อยากจะออกไปอยู่ที่อีกแห่งหนึ่ง เช่นผู้มีผลลัพธ์ได้รับการขอร้องจากผู้มีผลลัพธ์ ขอข่ายลูกไปอยู่สวนกุหลาบหน่อยເກະພ່ອແມ່ນก็ไม่ใช่คนธรรมด้า เป็นนายแพทย์ก็มีอะไร ๆ ก็มี ยังเงี่ผู้มีผลลัพธ์ทำได้อย่างไร ผู้มีผลลัพธ์ถามว่า ทำไมมีเหตุผลอะไร กับอกว่าซื้อเสียงมันดี แต่มันเป็นปัญหาที่เราชอบยังั้น ขอบยังเงี่ มันยังมีกันอยู่ ถ้าช่วยกันแก้ไขหน่อย ปัญหาราชการติดขัดก็จะไม่เกิดขึ้น ปัญหาอยุ่ยากก็ไม่เกิดขึ้น แต่ส่วนปัญหาเป็นเจียร์อย่างที่คุณบอกว่า ต้องเสียค่าอย่างนั้นอย่างนี้ ผู้มีผลลัพธ์เห็นด้วย

เพราะฉะนั้นเวลาที่ โรงเรียนราชภัฏฯ ฯ ที่ยื่นขออนุญาตมา บางแห่งก็ขอเพิ่มค่าเล่าเรียนบางแห่งก็ขอยังั้นยังเงี่ ผู้มีผลลัพธ์ให้ระงับไว้ก่อนอย่าเพิ่งทำในเวลานี้ ให้เรามาคิดมาปรึกษาหารือกันในเวลาที่เราหายยุ่ง หายอะไรมันแล้วเรามานั่งคิดกันดู เพราะกระทรวงศึกษาธิการเคย়แต่งตั้งกรรมการชุดหนึ่ง ให้ทำการวิจัยเรื่องเกี่ยวกับปัญหาโรงเรียนราชภัฏ หนังสือเล่มโต ๆ หนังสือเล่มหนา ๆ ซึ่ง ดร.ชวาลย์ แพรตกุล เป็นคนทำมาเรียบร้อยดี เรา

ก็ได้พิจารณาดูแล้ว เขาไม่ได้แล้ววันนี้นั่นผมก็ได้ไปเชิญ ดร.ชวาลย์ มาลง
ถามดูว่าเป็นยังไงเรื่องโรงเรียนนี่ เขาก็บอกกับผมเหมือนกับเรื่องรายนั้นนะ
 ผมถามว่าคุณมีตัวเลขสนับสนุนคุณไหมล่ะ เขายังบอก ผมมีซึ่ครับ ผมบอกว่า
 เท่าไร เขาก็บอกว่าได้เชิญโรงเรียนราชภัฏมาพบแล้ว หลายร้อยโรงเรียนเหมือนกัน
 แล้วก็เขียนจดหมายไปถึงผู้ปกครองนักเรียนอีกด้วย เพื่อปรึกษาหารือร่วมกัน”

ท.น.ท. “ครับ”

ร.น.ต. “นี่คือค่าตอบที่ได้มา เมื่อสิรุปไปแล้ว มีผู้ปกครองที่พอใจและเต็มใจให้เรา
 เรียกร้องอย่างที่เล่ามา คือเรื่องของเสียง เป้าเฉียบถึง 53% พากที่ไม่ค่อยเห็น
 ด้วยนั้น 47% อย่างนี้เป็นต้น ก็แสดงว่าส่วนมากพากที่ 53% อยากจะให้
 แล้วก็ไม่ยุ่งกับโรงเรียนเหล่านี้เราระบماอยุ่งกับโรงเรียนเดียว คือโรงเรียนราชภัฏ
 ที่กำลังจะเพิ่มขึ้น หรือโรงเรียนราชภัฏที่กำลังจะขยายตัวเมื่อเป็นอย่างนี้
 ก็จะขับแก้ไขอันนี้ก่อน ผมก็จะพยายามแก้ ผมก็บอกแล้วว่า ผมมีเวลาอีก
 684 วัน ให้เวลาผมเท่านี้ แล้วผมก็เชื่อว่าปัญหาเหล่านี้ก็คงจะแก้ไปได้ แต่
 ว่าถ้าหากผมมาทำงาน 44 วัน แล้วจะให้ผมเนรมิตยังไงยังวันนี้ ผมเนรมิต
 ไม่ได้ครับ ผมไม่ใช่พระวิศณุกรรม จะได้มานี้ก็บอกว่าไม่มีอะไรให้ก็จะสร้าง
 ให้มันมีให้หมด แต่ครูไม่มีจะทำอย่างไรละ ผมสร้างครูไม่ได้นี่ พ่อแม่เขา
 สร้างมากยังต้องใช้เวลาตั้ง 20 กว่าปี เรื่องมันก็เป็นยังวันนี้แหละครับ”

ท.น.ท. “ปัญหาเรื่องการดูวิชานี้เป็นเรื่องใหญ่ไหมครับ? คือบางที่แกกวิชา แก้
 ไปให้สัญญงสัญญากับเด็กว่านี่เป็นที่แน่นอน รับรองว่าจะต้องเข้าโรงเรียนได้
 เข้าให้แน่ ๆ อะไรยังวันนี้จะครับจะทำยังไงดีครับ?”

ร.น.ต. “ปัญหาอย่างนี้ก็คล้ายกับเรื่องที่เขาเล่าว่า มีคนที่อยู่ในสหรัฐอเมริกา เห็น
 อีกคนหนึ่งเดินมาทิบกับกว่าโน! ฉันจะขายสะพานบึ่คินให้เชอร์ลักสามเซ็นต์
 เอาไหมล่ะ? เชื่อไหมล่ะ? ยังเงี้มันก็มี คือปัญหาไปเชื่อคนอื่นเขา พระพุทธ-
 เจ้าในกาลามสูตรท่านก็ยังบอกว่าอย่าเชื่อคนอื่น อย่าเชื่อคนนี้ นี่ไปเชื่อคน
 อะไรก็ไม่รู้ คนจะหมอนหนินก็เชื่อ ครูบาอาจารย์บางแห่งเขา เขาก็ตั้งมาเพื่อ
 เป็นการเรียกร้อง “ตลาดวิชา” โควมสตางค์ก็ไปเชื่อได้ อย่างนี้มันก็มี ปัญหา
 เข้าพูดอะไรก็ไปเชื่อเขา แต่ผมไม่เห็นด้วยกับเรื่องโรงเรียนกวดวิชานี่ ผมจึง
 สั่งไปทางกองโรงเรียนราชภัฏแล้ว ต่อไปผมจะไม่ให้ตั้งละ ผมเห็นว่ามัน

ไม่ได้ผลประโยชน์ บางครั้งบางคราวกลับเป็นการหลอกลวง หรือบางครั้งก็เป็นการหาเรื่องให้เกิดมีปัญหาสังคมยุ่ง ก็ เพราะเด็กนักเรียนชายเด็กนักเรียนหญิงไปภาควิชาตัน กวดกันไปภาควิชานามาไปภาควิชาอะไรเข้าก็ไม่รู้ โว้นีซิปัญหาอย่างนี้ก็มีขึ้นมา ผู้จัดพยาบาลแก่ใจ แต่ผู้บอกร่อง ๆ ว่าความเห็นส่วนตัวผม ไม่เห็นด้วยในเรื่องภาควิชา เพราะเรียนในห้องเรียนก็พอแล้ว ไปนั่งทำการบ้านที่บ้านยังดีกว่า นี่บอกว่าไม่ได้ถูกหนูไม่ไปภาคละก็หนูจะสอบไปอันนี่ไม่ได้อันนี่ไม่ได้ ผมว่ามันเรื่องลูกไม่นั่นคือรับ แล้วก็ลูกไม่ของคนที่จะหากินหลอกเด็ก ประกาศให้ใหญ่โตว่ามีเชื้อคนนั้นคนนี้ไป แต่บางที่ไม่มีจริง ๆ ก็มี อันนี้ผมว่าจะเอาเรื่องละครับ”

ก.ก.ก. “ครับ ก็เป็นข่าวใหม่นะครับ ว่าท่านรัฐมนตรีศึกษาไม่ชอบโรงเรียนภาควิชา อย่างให้มันหมดไปทันมาถึงไฮเรื่อง ม.ศ.5 ที่ว่ามีข้อสอบร่วมนิธิครับ ตอนนี้ได้ตัวผู้กระทำผิดอะไรบ้างหรือยังครับ?”

ร.น.ต. “คือปัญหา ม.ศ.5 หรือเรื่องข้อสอบร่วมนี้ ถ้าเรื่องมันอยู่ในอำนาจที่เราจะพิจารณาได้เอง เหมือนเป็นเรื่องในบ้านในครอบครัวมันก็จะง่าย แต่ปัญหานี้มันกลายเป็นเรื่องอาชญากรรมของประเทศ เราถึงต้องให้เจ้าหน้าที่ซึ่งเขามีหน้าที่โดยตรง คือตัววิจารณา ตัวตรวจสอบสวนพิจารณาเสร็จแล้ว เขายังยื่นฟ้องเมื่อไร เขาก็จะดำเนินการต่อไป ส่วนทางกระทรวงศึกษาธิการนี่ก็ได้กระทำการดำเนินการต่อไป สรุปทางกระทรวงศึกษาธิการนี่ก็ได้กระทำการดำเนินการต่อ ก่อน เรายังต้องกรรมการเหมือนกัน เรื่องอย่างนี้ก็เหมือนกันแหละคุณ ผมก็ไม่ทราบ บางท่านก็หาว่า ทำไม่กระทรวงศึกษาไม่ทำอะไรให้เต็มที่ ก็ผมมีภูมายังผูกมือผมทุกทาง พระราชนบัญญัติราชการ พลเรือนก็มี พระราชนบัญญัติคืออาญา ก็มี เราต้องปฏิบัติตามนั้น ไม่ใช่ผมบอกให้หมดนี้มันใช่ไม่ได้ก็เอาไปตัดหัวด้วยเสีย ถ้าผมเป็นอย่างสมัยพระเจ้าคิรอสเชียงใหม่ ร้องว่าคำเดียวก็เอาไปตัดหัวเสียแล้วมันก็เสร็จเสียนานแล้ว อย่างเราอ่านในอัลลิสันวอนเดอร์แลนด์ (Alice in Wonderland) พ่อร้อง Out of his head ก็เอาไปตัดหัว ทำอะไรรบก็ได้ถ้าจะให้ผมทำ ผมไม่ชอบใจให้หมดนี่สิ่งสิ่ย ก็สิ่งไส่ออกเสีย ที่นี้ถ้า อ.ก.พ.เขามาพิจารณาแล้ว เขานอกให้บรรจุคืน เพราะผมทำผิดระเบียบเสียหมด ผมก็ตายอีกใช่ไหม? แล้วจะมีประโยชน์อะไร มนุษย์ต่าง ๆ เมื่อเราโมโห ก็จะเอามันให้ตายให้หมด

พอเราใจดีใจเย็นขึ้นมา คุณขอเท็จจริงแล้ว มันย่อมต้องให้ความยุติธรรมแก่ เขาเหล่านั้น ผู้ก่อเป็นคนไทยเหมือนกัน เขาเหล่านั้นก็ต้องการได้หลักประกัน ความยุติธรรมเหมือนกัน รัฐธรรมนูญก็ให้สิทธิเขากับให้ผู้เหมือนกัน แล้วผู้มีสิทธิจะไปมีเขาได้หรือ? ถ้าไปทำอะไรนอกเหนือกฎหมายไป แม้แต่พระเจ้าแผ่นดินท่านอยู่เหนือกฎหมาย เราอาจจะไม่อยากให้ท่านเป็นเลย เราจึงขอร้องให้ท่านมาอยู่ใต้กฎหมาย ถ้าเป็นเช่นนั้นแล้วทำไม่จะมาให้ผู้หรือ ให้ใครเที่ยวพื้นคนในนั้นมากันนี้ โดยไม่ได้ใช้วิธีพิจารณาให้ถูกต้องตามกฎหมาย ละอันนี้ผู้พูดตรง ๆ ยังงี้ แต่ก็แน่ละถ้าหากว่าเราได้ความจริงแน่นอน ตอนนั้นผู้จะໄล่ออกให้หมดตามกฎหมาย ก.พ. ที่มีไว้ให้อำนาจผู้ ผู้จะทำ เกินอำนาจกฎหมายให้ไว้ก็ไม่ได้เหมือนกันจริงไหมครับ?"

ท.ท.ท.

"มีผู้เสนอความเห็นมา ตามเกี่ยวกับผู้อุปถัมภ์สอบจากส่วนกลาง การออกข้อสอบจากส่วนกลาง การออกข้อสอบจากส่วนกลางนี้ ทำให้เสียเวลาแล้ว ก็อาจจะต้องผ่านมือครอต่อครอหลายคน มีทางร้าวให้ได้ และข้อสำคัญนักเรียน ในต่างจังหวัดนี้แก้มีความรู้ไม่เหมือนกับนักเรียนในกรุง ถ้าออกจากส่วนกลางนี้ มีสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ไม่เหมือนกัน ไห้ความรู้ต่าง ๆ ที่อุปกรณ์ไม่เหมือนกัน เขาก็เสนอว่า แต่ละภาคการศึกษา จะออกข้อสอบกันเองจะได้ไหม? ผู้ขอทราบเรียนถามทักษะของท่านรัฐมนตรีครับ?"

ร.น.ต.

"เอ้ามี 2 เรื่องนั้น เอาเรื่องที่ว่ามันออกจากส่วนกลางไว้ใจไม่ได้ มันผ่านหลายมือ เมื่อผู้เข้ามาต้องกลับมาจากการต่างประเทศครั้งแรก เมื่อปี 2475 สมัยนั้น คุณพระชานายอนุศาสตร์เป็นคนดูแลการออกข้อสอบ ท่านเป็นคนธรรมะธรรมโมครรช ถัดต่อมาถ้าคือคุณหลวงแห่งวิชาสอน ถัดมาถ้าท่านขุนชานะ ๆ ท่านพากเหล่านี้เข้าทำงานเองคุณเอง มีเจ้าหน้าที่ไม่เกี่ยวนักทำได้ เพราะคนสอบมีราย 8 มีไม่กี่พัน ผู้ก่อโดยตรวจสอบ ผู้ซึ่งได้ค่าตรวจไม่ถึง 30 บาทเลย เมื่อสมัยโน้นนั่น แต่มาเดี๋ยวนี้นักเรียนสอบเท่าไหร่ เป็นจำนวนแสน ๆ คน และวิธีการของเราก็จะต้องส่งไป ก็อย่างว่า ถ้าเราปล่อยให้ทุก ๆ ภาคต่างคนต่างออกข้อสอบกันเองได้ แล้วเราจะเอาอะไรมาจัดเอามาไว้ให้เป็นมาตรฐานล่ะ เช่นอาจารย์ 11 ออกใบปรับรองมาจะเชื่อได้หรือไม่ได้ อะไรก็ไม่รู้ ผู้ร่วงเองที่มีมหาวิทยาลัยในเมืองไทยเขามีวิทยา มีอะไร

酵ะແຍະຕາແປ່ ເຂົ້າຢັງຕັ້ງກຽມກາຣແອັດເຄຣດີເຕັ້ນ ຕັ້ງວາງເປັນຫລັກ
ເປັນຍ່າງໂນ່ນເປັນຍ່າງນີ້ ແຕ່ຂອງເຈາະເອັນເຫຼຳນີ້ທີ່ໃຫ້ມາຕັ້ງເປັນກຽມກາຣ
ແອັດເຄຣດີເຕັ້ນ ເພີ່ງແຕ່ເວລານີ້ເວົາພວກດັກເຕົວຮີ່ວູໃນກະທຽວຜົມຈັບ
ເອາໄປຢູ່ໂຮງເຮືນຝຶກທັດຄຽງ ແລະ ທີ່ວິທາລັຍວິຊາກາຣສຶກຂາກີໍຍັງໄມ່ພອເລຍຄຸນ
ຜົມຈະເອັນທີ່ໃຫ້ມາທຳລະຄຸນ

ອ້າຍຄູນພູດອອກມານີ້ມັນວ່າງ່າຍີ່ ສ້າມມຈະລະເລັງຂນ່າມເບື້ອງດ້ວຍປາກ
ຜົມກີຈະລະເລັງໃຫ້ເມືອງໄທຢເປັນເມືອງພະອິນທົກໄປກີໄດ້ ແຕ່ມັນກີກຳໄມ່ໄດ້ ຄົນ
ເຮົາມັນຈຳກັດທຸກອ່າງ ຈຳກັດທັງເຈີນ ນີ້ໝາຍຄວາມວ່າສ້າຄຸນໄດ້ເຫັນຫ້ອງສອບໄລ່
ທີ່ພິມພັ້ນສອບ ໃນເວລານີ້ຄຸນຈະບອກວ່າຖຸເຮັດ ຜົມເຫັນກີຖຸເຮັດ ແຕ່ພົມມາເຫັນ
ທີ່ຫລັງເຫດຖຸກາຣົນແນະ ເພຣະຫ້ອນນີ້ (ຂອງ ຖ.ທ.ທ.) ຍັງໃໝ່ກ່າວ່າຫ້ອງພິມພັ້ນສອບ
ທ່າວພຣະຈ່າຍອານາຈັກ ແລ້ວກີແໜ່ມອຸດຸສຳກັບພັດ ມີເຕີະອູ້ຕຽງກຳລາງຕ້ວ່ານີ້
ມີອະໄຣນັ້ນ ບອ້າ ແລ້ວກີມີພິມພົດຕືອງໆຕຽງໂນັ້ນ ແລ້ວກີມີເຄື່ອງໂຮນີ້ວ່າຍູ້ຕຽງນັ້ນ
ຕຽງນີ້ໄອ້ຍ ຄຸນໄປຄູເຄອະ ຄຸນຈະເຫັນຖຸເຮັດຍ່າງທີ່ສຸດ ເພຣະເນື່ອກ່ອນເຫັນອກວ່າ
ຂອະໄຮກີໄມ່ໄດ້ ໄມມີອະໄຣມາເຂົາກີວ່າກັນອ່າງນີ້ ອື່ອເຮືອງເຈີນກອງ ແຕ່ປົ້ນຫາ
ຕ່າງໆ ແລ້ານີ້ພົມຄົດວ່າເປັນປົ້ນຫາແກ່ໄດ້ທັນນັ້ນ ແມ່ວ່າໃນບາງຄັ້ງ ບາງຄරາ
ຈະເປັນປົ້ນຫາວ່າວ່າຫຍ່າຍລ້ອມຄອກກີຕາມ ແຕ່ກີດີກ່າວ່າວ່າຫຍ່າຍແລ້ວໄມ້ຮູ້ຈັກລ້ອມຄອກນີ້ທີ່
ເປັນປົ້ນຫາເຮັນແລ້ວໄມ້ຮູ້ຈັກຈໍາ ແລະ ປື້ນີ້ທີ່ພົມວ່າເປັນປົ້ນຫາບັດປັບ ແຕ່ສ້າປົ້ນຫາ
ເກີດມີອະໄຣທີ່ພຸລາດໄປແລ້ວ ແລ້ວເຮັດແກ່ໄໝມັນດີ້ນີ້ ກີເປັນປົ້ນຫາອັນຫິ່ນໜີ້ເຮົາ
ຈະທຳໄຫ້ດີ້ນີ້

ອ່າຍ່າງພຣະພຸທຣເຈົ້າທ່ານກີໄມ່ໄດ້ໄປວາງນທພຣະວິນຍ້ ກີເພຣະເກີດມີພຣະ
ໄປທຳປາຊີກມາສັກກີ່ຮ່າຍແລ້ວໃໝ່ໃໝ່ແນ່? ວິ້ນຍື່ງໄດ້ເກີດຂຶ້ນຕາມມາ ນີ້ກີເໝືອນກັນ
ແລລະ ຈະໄປບອກໃຫ້ກຳເສີຍກ່ອນນໍາຍັງໄມ້ໄລ ກີຈະໄປວາງລອບປັກເບີດເສີຍເວລາ
ເປົ່າ ຊ ຄວຣອໃຫ້ນໍ້າຂຶ້ນປລາມາແລ້ວເຮົາຄ່ອຍຈັບມັນກີຖຸກຫລັກໃໝ່ໃໝ່ແນ່? ອື່ອເຮົາ
ທຳລ່ວງຫັກລົງຖຸນເປົ່າ ແຕ່ນີ້ເນື່ອປົ້ນຫາເປັນເຫັນນີ້ກີມີ ທຳໄຫ້ພົມມີຄໍານາຈ
ອະໄຣ ຊ ຂຶ້ນຕ່າງໆ ສັ່ງກຽມອະໄຣໄຕ້ສະຈວກຂຶ້ນ ຈະຕ້ອງແກ່ໃນປົ້ນຫາເຫຼຳນີ້ ແຕ່
ສ່ວນຄຸນບອກວ່າວິທີສອບໄລ່ ປົ້ນຫາວິທີກຽມອອກຂ້ອສອນນັ້ນເປັນປົ້ນຫາວິຊາກາຣ
ເພຣະໃນສຫວັນເມົດຕະກິບ ເຂົ້າໄໝ້ອົນໃຫ້ກຳກັນໂມຍ້ຂ້ອສອນເມືອນກັນ ແຕ່ທີ່ພົມ
ເຫັນເຂົ້າສອບໃນມຫວິທາລັຍ ເຂົ້າອອກຂ້ອສອບ ບອກໄຄມີໜັງສືອົກໃຫ້ເປີດໄດ້

ตามใจชอบ เขาต้องการดูเขาก็เปิดหนังสือดู ใช้ได้ทั้งนั้นไม่ว่า HAND BOOK ก็เปิดดูได้ จะดูคำนวนยังไงอะไร ส่วนเป็นยังไงเขาก็เห็นหมดก็ได้ เพราะเขาก็อ่านว่าไ้อการเปิดดูหนังสือไม่สำคัญอะไร เพราะบางอันเขาให้ตอบ YES, No บ้าๆ บอๆ อะไรรวมตั้งสองถึงสามร้อยข้อก็มี ถึงรายไม้รู้จะแปลกดูอะไรไปอย่างนี้ก็มี หรือบางอันเขาก้ออกข้อสอบมาสัก 5 ปี เรียงกันเอาไว้ แล้วก็เป็นที่ 1,2,3, ก็ยอมอันนี้ เอาอันนี้ออกมา ปีนี้เอาอันนี้ไป เพราะสิ่งเหล่านี้ เป็นสิ่งที่ทำได้ทั้งนั้นถ้าจะเอา

แต่ที่นี่อันไหนมันจะเหมาะสมกว่ากันล่ะ เราต้องเทียบวานคนโน้น คนนี้ไปให้เทียบอักษรอสอบหรือบางที่วันให้เข้าครัวสอบ กลัวจะไม่ทันก็ต้องไปกราบเขาก็มี ใครเป็นหัวหน้าการสอบให้จะรู้ว่ามันเห็นอย่างไร เรื่องไปกราบคนเข้าขอให้ตรวจข้อสอบ วันเดียวกับข้อสอบอันโน้นทำอันนั้นแล้ว เป็นอย่างนี้ บางที่มันว่าเราต้องพุดกันบนโต๊ะหนังสือละก็มันง่ายครับ แต่พอทำจริงมันไม่ง่ายอย่างที่เราว่า อันนี้ผมจึงต้องขอเวลา ผู้จะพิจารณา เกี่ยวกับการสอบไล่นี้ รับรองว่าจะดูแลกันให้แน่นอน หรือให้ดีขึ้นเท่าที่จะดีได้ “ครับ ก็แปลว่าวิธีการอันเด็ดดีอยู่แล้ว”

ก.ท.ก.
“ผู้ก็ไม่ได้ว่าดีหมวดหอกครับ อาจจะต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลง เพิ่มเติมตัด-
แปลงอะไรไม่น้อยเหมือนกัน อะไรมันก็ไม่วิเศษจนถึงสุดยอดที่จะแก้ไม่ได้
เสนอไปหอก ผุดว่าอย่างนั้นนะ”

ก.ท.ก.
“ครับ ที่นี่ เรื่องที่อยากจะเรียนถามก่านรัฐมนตรีก็คือ เจกนี่แกอยากจะเข้าแต่
มหาวิทยาลัย พอเรียน ม.ศ.3 ก็ต้องเรียน ม.ศ.4 ม.ศ.5 ต่อ แล้วพอจบ
ม.ศ.5 แล้วก็ต้องวิ่งเต้นสอบเข้ามหาวิทยาลัย คือ ส่วนใหญ่แล้วไม่เคยจะ
หันมาทางอาชีวะ จนกว่าจะไม่มีทางเข้าทางด้านมหาวิทยาลัย ถึงจะมาทาง
ด้านอาชีวะกัน เรื่องนี้จะว่ายังไงครับ?”

ร.น.ต.
“นี่เรื่องนี้ก็เป็นปัญหาปุญจนนะ ทราบได้ถ้าเราลองคิดว่าเราเป็นเด็กเหล่านั้น
บ้าง เราก็อยากรู้ขึ้นถึงยอดใช่ไหม? ทุกคนจะอยากรู้ขึ้นถึงยอด ไม่มีใคร
อยากรู้เป็นไฟร์ กลิ้ง ทุกคนอยากรู้เป็นนายกรัฐมนตรีใช่ไหม? น้ำที่บ้าน
ไม่มีบางวันก็ไม่เป็นไร ก็ยังอยากรู้เป็นอยู่ดีไหม? ท่านนายกฯ ก็บอกว่า
จะต้องสอนเด็ก มองดูสังคม ดูสังคม ดูสังคม ดูสังคม วันอย่างเป็นอ้ายนั้นอ้ายนี้มันหนี

ไม่พัน เพราะเรามีภาพของความเป็นนายกฯ หรือความเป็นผู้หัวลักผู้ใหญ่ หรือความเป็นอะไรต่าง ๆ มันมีอิสระยิบ มีอภิยิค บริวารยิค มีอะไร ๆ พร้อม หมด เด็กทุกคนเราก็สอนเช่นนั้น”

ถ้าคุณเอาแบบเรียนรู้แล้ว 1 สมัยกรมพระยาดำรงราชานุภาพท่าน เขียนไว้ เมื่อเล่มแรกที่เดียวจะมีว่า หญิงสองพี่น้องกินข้าวอิม แล้วก็มาันง อุยที่ระเบียงเรือน เห็นขุนนางนั่งแคร์ น้องก็ถามพี่ทำไม่คนนี้เข้าวิเศษยังไง เขาถึงนั่งแคร์ เขาไม่ต้องเดินดิน คนอื่นเขาทำไม่ พวกรู้สึกว่าต้องมาหานแบบ เข้าล่ะ พอตอนหลังเขาก็ถือว่า ตอนนี้ก็เป็นเรื่องเกี่ยวกับการแบ่งชั้นวรรณะ เขายังตัดเยาออกมากเสีย คนเราทุกคน ถึงเราเองจะมีภาระ มันมีชั้นกัน ทั้งนั้นแหล่คุณ คุณลองไปเดินตามถนน ถ้าใครเอ้าเสื้อเก่า ๆ มาเนี่ยดคุณ คุณจะไม่ให้ไหม? เช่นกับเรานี่รู้กดันที่สวย ๆ บางคนเอกสารฉบับห้องมาเรียด ของเราว้าง เรายังค่ามันเลย ไม่ให้ขึ้นมาทันที ผิดถือว่าการทะเลาะวะยานนี้ดี แต่ที่นี่เรื่องมันอยู่ที่ครูหรือพ่อแม่ที่คอยดูด้วย ถ้าได้พ่อแม่ไม่ค่าสมุดพกธุรกิจ แล้วเสร็จแล้วมาบอก ขอให้อาลูกฉันเข้าโรงเรียนนั้นเข้าโรงเรียนนี้ บอก ทำไม่ไม่ค่าสมุดพกธุรกิจ ครูเข้าอุตสาห์เขียนนานกว่ายังไง เอกสารแนวนิชา ใจนี้ถ้ามันจะไม่ไม่ให้ หนูจะไปเรียนอาชีวศึกษา หนูจะไปเรียนอะไรก็ว่า ไปกัน ถ้าเช่นนั้นก็ไปได้

แต่ที่นี่พ่อแม่ก็ไม่ช่วย บางที่ครูก็ไม่แนะนำ บางที่เขียนสมุดพกโดยน ให้เด็ก เด็กก็ไม่รู้ความหมายว่าสมุดพกคืออะไร เอาไปให้พ่อแม่เข็นมา ก็ต บางที่เด็ก ๆ แอบเขียนเสียเองก็มี เรื่องก็เป็นอย่างนี้ คือว่าทุกคนไม่เอาเรื่อง ของตัวเองมาพิจารณา พ่อแม่ก็ไม่เอาใจใส่ในลูกของตน พวกรู้บ้าอาจารย์ ก็ไม่เอาใจใส่ลูกศิษย์พอดี ไอ้เรื่องต่าง ๆ เหล่านี้มันทำให้เด็กเข้าใจผิดกันไป เหมือนกัน แต่ส่วนที่ผิดเห็นว่า เด็กเขาเมื่อเขายากจะเรียนดี ก็พยายามแนะนำ ถ้าจะไปไม่ให้อย่างที่ผิดว่า มาเรียนทางนี้เสียดีกว่า เราจะต้องจัดหารโรงเรียน อาชีวะให้เข้า แต่ที่นี่เราก็โทษอีกว่ายังเงินยังจ้ ผิดเองก็ไม่อยากจะไปโทษ อดีตว่า เมื่อ 12 ปี รัฐบาลก็มีอำนาจเต็มที่ แล้วทำไม่ไม่จัดอาชีวศึกษา เขาก็ต้องกำลังเงินมีแค่เท่านี้ นี่ก็พูดกันไม่รู้จักจบ แต่ปัญหามันมีอยู่ว่า อาชีวศึกษา เรายังไงมีสถานที่พอดี เมื่อเครื่องมือพอก บางอย่างที่ผิดนักกว่า

ศึกษา เรายุ่งไม่มีสถานที่พ่อ ไม่มีเครื่องมือพอก บางอย่างที่ผ่านมา กว่า เอ้าข้ายายไปได้ ถ้าอย่างโรงเรียนพาณิชย์จะขยายได้ เพราะมันขยายที่ล้มปาก ใช่ไหม? ล้มปากจะให้เท่าไรก็ได้ก็ขยายไปได้ แต่ส่วนมากเกี่ยวกับช่างกล เครื่องกล ซึ่งภาคปฏิบัติแล้ว 1. จะต้องมีสถานที่ มีโรงงานฝึก 2. จะต้อง มีเครื่องมือ 3. มีคนค่อยดูไม่ใช่เอาลูกเข้าไปติดเครื่องตาย เดือดร้อน เดียว บอก แหน กระทรวงศึกษาธิการ รับนักเรียนมากครับไม่พอ ดูแลไม่ทั่วถึง เด็กเขายาจจะต้องมาใช้หน้อกแล้ว เพราะเกิดคดีอาญาขึ้นมา

เรื่องปัญหาเหล่านี้ เราจะต้องหาทางแก้ไขให้เป็นไป แต่ ผู้มีอำนาจในเรือนใจดูดายอยู่ ได้เชิญอธิบดีกรมอาชีวศึกษา รองอธิบดีอาชีวศึกษามาปรึกษาแล้ว ถ้าจะแก้ไขยังไงดี เขานอกปีนี้ก็ขอให้เป็นอย่างนี้ก่อน แต่จะแก้ไข จะขยายชั้นบางชั้น ให้เพิ่มขึ้นอีก ส่วนวิชาที่ใช้ปากก็จะขยายไป ได้มาก ส่วนวิชาที่ใช้เครื่องนั้น ขอให้มีเวลาเตรียมหามาเครื่อง เตรียมขยาย โรงเรียนกันต่อไปก็จะทำกันไปได้ ผู้มองกันกว่าหัวใจมีก็แบบนี้ ผู้มอง เคยขอตามไปดูด้วย อย่างที่โรงเรียนช่างกลนั้น แล้วที่วิทยาลัยเทคนิค บางวิชา นั้นเขานอกกว่ามีที่เรียน 200 ที่ แต่มีนักเรียน 2,000 ก็มี 3,000 ก็มี อันนี้คือ ครบเป็นเรื่องลำบากอย่างหนึ่ง แต่ว่าโรงเรียนเทคนิคในหัวเมือง เช่นโรงเรียน เกษตรในหัวเมือง ก็มีบางคนไม่อยากไปกันครับ อันนี้ ผู้จะแก้ไขด้วยการ เปิดทั้งหัวเมือง และเปิดทั้งในพระนคร ทำให้มีสถานที่เล่าเรียนให้เพียงพอ ถ้าเราไม่ทำให้เพียงพอแล้ว ปัญหาเหล่านี้จะมีทุกปีแหละ ไม่ว่าคุณหรือใคร เทวดาที่ไหนมา มันก็จะต้องเกิดขึ้น จะนั้น ถ้าเราแก้เสีย ตัดการไฟลับ นักเรียนเข้ามา แล้วเปิดช่องให้เขามากขึ้น เขาก็จะพอมีที่เรียนไปได้ เรายุ่ง คุณลองคิดดูซิ ทำไม่เข้าจังอยากมาเรียนช่างกลกัน พ่อเรียนช่างกลเสร็จแล้ว ปีป บางที่แค่ประกาศนียบัตรออกให้ไปทำงานทำ ได้เงินเดือน 1,500 - 2,000 บาท เขาให้กันที่ตึกกว่าได้ปริญญาเสียอีก พว กศ.บ.เขาได้เท่าไรก็แค่ 1,050 บาทเท่านั้น บางคนยังได้ 3,000 บาทก็มี ยิ่งครุอาชีวศึกษายิ่งแล้ว แต่ก่อน กินเงินรัฐบาลได้แก่ 2,300 บาท บริษัทหนึ่งมานอกว่าเอ้าไปซิ มาทำกับเขา เดือนละ 12,000 บาท ให้เล่าย่างนี้เป็นต้น

พอกทุกคนรู้สึกขึ้นมาว่า อ้อ! เรียนอาชีวศึกษาดี แต่พอมารู้สึกขึ้นมาพร้อมกันทันทีอย่างนี้ก็แก่ยากหน่อย แต่ก็รับรองจะพยายามแก้ไข เรียกว่า รู้บาลเองซึ่งแม้แต่ท่านนายกรัฐมนตรีและท่านผู้อำนวยการของกรมอาชีวศึกษา ก็มีความเห็นแล้วว่าการศึกษาจะต้องแก้ไขกัน แต่การแก้ไขจะต้องเป็นปัญหาผ่อนนั้นได้รู้อยู่แล้ว การแก้ไขเดียวนี้ มันบานปลายออกไปเสียแล้ว ไอล้านวนนักเรียนที่เรามีอยู่มาก ถ้าเราจะแก้ไขปั้นนี้ มันก็จะได้เพียงแค่นี้ ส่วนที่เกิดอุบัติปีละล้าน จะต้องแก้ไขต่อไปอย่างไร? เราจะต้องคิดถึงคนเหล่านี้อีกด้วยนะครับ อันนี้ก็เป็นปัญหาที่จะต้องขอบคิดเหมือนกัน แต่ผมว่า ถ้าเราจะเอาปัญหาที่เรียกว่าเท่าที่เรียกว่ามันขาดตกบกพร่องเพียงแต่ปัจจุบันนี้นะ ผมคิดว่า 2 ปีก็พอแก้ได้ ที่ผมบอกว่า พอเห็นหน้าเห็นหลังไปได้ แต่ ต่อไปนี้จะต้องขยายด้วยการวางแผนระยะยาว จะต้องต่อสู้กับปัญหาใหม่มีอีกด้วย จะต้องแก้ไขอะไรต่ออะไรหลายสิ่งหลายอย่าง ตั้งแต่ชุมชนก้าวเนิด คุณกำเนิด อะไรมาก็ได้ไปจนถึงจัดสถานที่เพิ่มเติมที่นั่นที่นี่ จะต้องขยายโรงเรียน ขยายโรงงาน ขยายอะไร์ต่ออะไร์นี่มันเป็นปัญหาที่ 2 ปัญหาต่างๆ เหล่านี้แหล่ะ ที่กระทรวงศึกษาธิการจะต้องขับคิดแก้ไขต่อไปก็จะต้องอาศัยท่านผู้อำนวยการ ท่านอธิบดี ท่านหัวหน้ากองห้องห้วยใหญ่ให้มาร่วมกัน แต่ผมบอกได้อย่างเดียวว่า ผมสนับสนุนใจมาก ที่เห็นหั้งหั่นอธิบดี ท่านรองอธิบดี ท่านหัวหน้ากองต่างๆ นะ รู้สึกคึกคักขึ้น เต็มใจที่จะทำงานกันให้เต็มที่ อันนี้ซึ่ทำให้ผมกล้าพูดกับคุณได้ว่า อีก 648 วันนะ ผมคงพอจะมีอะไรมาก็ทำให้มันดีขึ้นได้ พอดีที่จะแสดงได้ว่าเราไม่ได้มายอยู่เสียเวลาเปล่า ๆ โดยไม่เกิดประโยชน์อะไร

ก.ก.ก.	“ท่านรัฐมนตรีพอจะขยายให้ท่านผู้พึงทางบ้าน พอจะทราบบ้างไหมครับว่า โครงการในขั้นตอนนี้จะเป็นยังไง ที่เหลืออีก 600 กว่าวันนี้นะครับ”
ร.ม.ต.	“600 กว่าวันนี้ ผมว่าผมจะแก้ไขปัญหาปัจจุบันเรื่องต่างๆ ให้สำเร็จไปได้ ส่วนปัญหาที่ยืดยาวจะต้องใช้เวลาเป็นแรมปีพิจารณาเพื่อแก้ไข และผมเองก็ไม่อยากเอาอะไรมากทำ โดยที่เราไม่ได้ปรึกษาหารือกันให้รอบคอบเสียด่อน ส่วนปัญหาที่ผมทำอยู่เดียวนี้ คือ ปัญหาเฉพาะหน้า เช่น การขาดครุภัณฑ์ที่ไม่มีโรงเรียนเสียก่อน ส่วนปัญหาอาชีพ ปัญหาอะไรมี ผมจะใช้เวลาอีกนิดหน่อย

เวลาหนึ่งก็บอกแล้วว่า ผู้พิมพ์มาทำงานที่กระทรวงยังไม่ถึง 3 สัปดาห์ เลย ที่ทำจริง ๆ นั้นนะ ถ้านับเป็นชั่วโมงไม่ถึงใหญ่เลย ตัดรับแขกออกไป เหลือเท่าไร คุณทำงานคุณก็ยอมเห็นจริงใช่ไหมครับ เรื่องเป็นอย่างนี้น่ะ แขกมาเดินกันอยู่ว่ากันว่าทั้งพระสงฆ์องค์เจ้าก็มี คุณหนุ่มคุณน้องมี ท่านผู้แทน มหาทักษิณไม่น้อย บังก์มาเสนอโครงการต่าง ๆ ดี ๆ เข้าเสนอโครงการมาดีมาก ทุกคน เพราะต่างก็ประณดาดีกันทั้งนั้น

บางครั้งผู้ต้องออกไปข้างนอกอีก บางคนก็ขอให้ไปเบิดงานวัด ให้หน่อย ผู้สามว่าเบิดงานวัดเรื่องอะไร เขาก็บอกว่าจะสร้างโรงเรียน ผู้ ก็ว่า ถ้าเราจะสร้างโรงเรียนและก็ผู้ไปทุกที่ ผู้อุตส่าห์บุกนำบุกโคลนผู้ไป ขอให้ไปเบิดโรงเรียนนะผู้ไปได้ทั้งนั้น วันก่อนผู้ไปบางละมุงไปหาพระ แล้วว่าศีลธรรมกำลังเสื่อม ผู้จะต้องทำทุกสิ่งทุกอย่าง ผู้ไปผ้าสมเด็จ พระสังฆราชก็ไปขอปะตานพระราชดำริมาว่า มีหนทางอะไรจะให้พระกับ ชาวอาสาได้มีหนทางช่วยกันก็จะทำ ผู้ยังระลึกไม่หายถึงคำของสมเด็จพระ พุทธเจ้าหลวงของเรา ที่ท่านรับสั่งถึงเจ้าพระยาธรรมศักดิ์ฯ ท่านทรงเขียน สั่น ๆ ว่า “ถึงเจ้าสั่นนั่น ข้าจะชี้ลาภให้ ทุก ๆ วัดมีศาลาการเปรียญ ศาลาเหล่านี้ ใช้เป็นโรงเรียนได้” อย่างนี้แหละ ผู้จึงจะต้องหันเข้าหาทั้งทางวัดและทาง บ้าน ผู้เชื่อว่าพุทธเจ้าและราชอาณาจักรจะต้องช่วยกัน โรงเรียนมุสลง มุลลิม ผู้จะต้องไปช่วยด้วย ผู้ไม่เห็นด้วยว่าทำไม่คนไทย ถ้าเพียงแต่นับถือ ศาสนาต่างกันเท่านั้นจะต้องมีโรงเรียนต่างกัน อะไรต่างกัน เราควรจะร่วมกัน ช่วยจึงจะถูก ผู้จะช่วยตามไปดูในเรื่องเหล่านี้ต่อไปด้วย”

ท.ท.ท.	“ครับ”
ร.ม.ต.	“ปัญหาเรื่องเหล่านี้ยังมีอีกเยอะแยะไปหมด ถ้าผู้จะมาบอกคุณ เรายุกัน 3 วัน 3 คืน ก็ไม่มีวันจบครับ เพราะมันไม่ใช่เรื่องเล็กน้อย”
ท.ท.ท.	“ครับ ที่นี่เกี่ยวกับเรื่องเด็กของเรา มันมีปัญหาอยู่อย่างหนึ่ง ยิ่งเด็กสมัยนี้ด้วย แล้วยิ่งมีปัญหามาก ไอส์มีมวลชนต่าง ๆ ล้อมรอบตัวมากมาย วันเสาร์ วันอาทิตย์ ก็ดู ที.วี. พังวิทยุอะไรกันนี่ แล้วก็พยายามทำให้เด็กไม่ค่อยได้อ่านหนังสือ นี่แหละครับ พอๆ กัน ท่านรัฐมนตรีมีหนทางแก้ไขได้อย่างไรบ้างครับ กระผม ขอทราบ”

“อ้าว! ไอนีไม่ใช่เรื่องของผมนะ มันเรื่องของคุณต่างหากล่ะ ทำไมคุณไม่แก้ไขของคุณก่อนที่มาถามผม ท.ก.ก. ต้องรับผิดชอบนะ ที่เอานั้งอะไรบ้า ๆ บอกมาจ่ายให้เด็กดู อ้ายอย่างนี้ซึ่งร้ายมาก ผู้พูดตรง ๆ คนเชื้อเชอร์ภาพยันตร์ก็ไม่เข้มแข็งพอ ไอ้สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ซึ่งจะต้องแก้ไข เรื่องอย่างที่ว่านี้ ผู้ใหญ่ก็ทำตัวไม่ดีนีคุณ แล้วผู้หญิงสาวมากที่ไหนเป็นที่หนึ่งใส่กระโปรงมินิสเก็ต เด็กผู้ชายมันก็เดือดร้อนกัน พะสงม์องค์เจ้ายังเดือดร้อน แล้วเด็กมันจะไม่เดือดร้อนยังไง ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้มันทำให้ยุ่ง แล้วมันจะมีเวลาไปอ่านหนังสือได้ยังไง ไปดูข้าอ่อนไม่ดีกว่าหรือ เรื่องมันเป็นยังไง เปิดซองให้มันมี คากาเร’ ไอ้คอฟฟี่ช้อบอะไรต่าง ๆ แล้วก็มีโบว์ลิ่ง อ้ายเรื่องโบว์ลิ่งนี่ ผู้คนดีว่าสร้างความหายใจให้แก่ชาติมากกว่าที่จะทำความรื่นเริงให้แก่ทหารฝรั่งเด็ก ๆ ทึ่งโรงเรียนหมด หนึ่งโรงเรียนไม่ดูหนังสือ แต่ไปยุนโบว์ลิ่ง การที่เราจะให้เด็กมันอ่านหนังสือรักหนังสือนั้น แหล่ง เรื่องบางอย่างนั้น คนจะอ่านหนังสือมันจะต้องมีอะไร เกิดมาในตัวว่า มีอะไรสนใจอยู่บ้าง แล้วต่อไปก็ต้องมีคนไปประดิ่น ให้ความสนใจขึ้นมา และก็หนังสือที่เขาจะอ่านให้สนุก ก็ควรจะมีไว้ เรื่องนี้ ดร.เลาบัก เมื่อเราเชิญเขามาค้นคว้าเรื่องปัญหาของนักศึกษาผู้ใหญ่ เขายังบอกกับผมไว้ว่า “ท่านสอนให้คนอ่านหนังสือให้ออกนะมันไม่สำคัญเท่าไรนัก แต่ท่านต้องมีอะไรให้เขารอต่อไปอีกจึงจะถูกต้อง มีฉะนั้น การสอนของท่านก็ไม่ก่อให้เป็นประโยชน์อะไร เสียเวลาเปล่า ๆ” คือ เราต้องจัดหนังสือให้เข้าได้มีไว้อ่านกันต่อไป โดยมีหลักคร่าว ๆ ว่า

1. จะต้องเป็นประโยชน์

2. จะต้องเป็นเรื่องที่สนุกสนานพอดีจะล่อใจไม่ใช่ไปบังคับเมื่อเขายังไม่ห้องเรียน หนังสือเหล่านี้หากมีไม่พอ นี่แมก็จะรออยู่อีกไม่กี่วัน อธิบดีกรมวิชาการก็จะกลับมาจากการต่างประเทศ ผู้ก็จะบอกเขาว่า นี่เราจะต้องทำหนังสืออีกหลายสิ่งหลายอย่าง เราจะต้องทำอาจริง ๆ งานทุก ๆ ด้านมันก็เป็นอยู่อย่างนี้ มันจะต้องทำอย่างนั้นอย่างนี้ ถึงจะเกิดความรู้สึกความพอใจขึ้นมา เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ”

ท.ก.ก.

“ครับ พอดีมีปัญหานางอย่างที่ผมพึงจะได้รับจากผู้พัฒนามาทางโทรศัพท์ เดียวเนื้องจะครับ เขาถามว่าปัญหารือเรื่องกระทรวงศึกษาธิการเปลี่ยนหลักสูตร

กันบ่อย ๆ เปเลี่ยนหนังสือเรียนกันแบบทุกปี ทำให้ผู้ปกครองฟ้องแม่ล้าบาก ยุ่งยาก น้องจะเรียนหนังสือของพี่ก็ไม่ได้ ต้องซื้อกันใหม่ และนักเรียนเดี่ยวหนึ่ง ต้องเรียนตำรา กันมากเหลือเกิน หอบหัวตัวเอียงไปเลย อย่างนี้จะว่ายังไงได้ ครับ?"

ร.น.ต.

"นี่ผมก็ต้องขอบคุณท่านที่พูดมาทางโทรศัพท์ ที่ท่านพูดมานั้นก็มีความจริงอยู่ไม่น้อย หนังสือมากเกินไปผมก็เห็นเด็กประถม 1 อ่านหนังสือยังไม่ออก เลยคุณ มีหนังสือตั้ง 10 กว่าเล่ม ก็มันอ่านหนังสือไม่ออก แต่มี 10 กว่าเล่ม ผมก็ไม่เข้าใจ ไอ้นี่เป็นเรื่องที่ผมดำเนินการกับกรมวิชาการที่ได้ออกหนังสือ มาแล้วและ 2 เรื่องหนังสืออะไรต่าง ๆ นี่ ที่ว่าเปลี่ยนกันบ่อย ๆ สำคัญไม่เปลี่ยน เราเอาหนังสือตั้งแต่ครั้งมูลบบทรัพกิจมาเรียน ก็สมเด็จกรมพระยาดำรงฯ ท่านยังบอกว่า เรียนมูลบทรัพกิจแล้ว เด็กต้องช่วยพ่อแม่ทำงานเสีย กลับมากลับอีก ต้องทำแบบเรียนเร็วขึ้นมาใหม่ และก็แก้ไขขึ้นมา อ้ายเรื่องอะไร ๆ ที่เราเรียกว่าวิรภัณนาการนี่มีความจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนอยู่บ้าง แต่ไม่ใช่เปลี่ยนทุกปีหรือเปลี่ยนตามผู้แต่ง หรือเปลี่ยนตามโรงพิมพ์ที่ต้องการ หรือจะเปลี่ยนตามศึกษาธิการกับครูใหญ่ ชูอี้กับโรงพิมพ์ ไอ้นี่ไม่ใช่ปัญหาอย่างนั้น สำคัญปัญหา ปัญหานี้มันก็จะต้องแก้ไข"

ท.ท.ก.

"ก็มีเหมือนกันใช่ไหมครับ ?"

ร.น.ต.

"มี ผมรับรองว่าทุกอันนี่ต้องมีทั้งนั้น ปัญหาที่ว่าไม่ตีก็มี แต่ผมว่าปัญหาที่ตีก็จะเหมือนกัน เหล่านี้เราจะต้องแก้ไข แก้ไขเรื่องหนังสือ วันหนึ่งผมไปที่วัดโสธร ท่านเจ้าคุณราชพุทธวงศ์ก็บอกว่า "อาتمาก็อยากรู้ว่าครูบ่าวทำไม่เปลี่ยนหนังสือ ไม่รู้จักหยุดจักหย่อน ทำไม่เปลี่ยนกันมากนัก" ผมก็บอกท่านว่า "โลกมันก็ก้าวหน้าเหมือนกันครับให้เท่า แต่ที่ว่าแบบเรียนเปลี่ยน กันบ่อย ๆ ก็มีมูล" ผมก็ต้องไปพิจารณาปรึกษาทางแก้ไข แต่เรื่องอย่างนี้นั้น ไม่ใช่วรูปนตรีขอบหนังสือเล่มเดียว น้ำพริกถ้วยเดียว เรื่องมันจะເຂອງอย่างนั้นอย่างนี้ ก็ต้องพิจารณาข้อเท็จจริงในหลักวิชาการให้รอบคอบเหมือนกัน ไม่ใช่ว่ามันเสียไม่ให้ครูก็มาเที่ยว สั่งงานโครม ๆ บ้า ๆ บอ ๆ ก็ไม่ได้ ซึ่งผมก็บอกได้ว่าผมก็ไม่สั่งงานตามอารมณ์ ต้องพิจารณาดูด้วยเหตุด้วยผล ผู้เชี่ยวชาญว่ายังไง และความเห็นผู้เชี่ยวชาญนั้นต้องปรึกษาหารือกัน ถ้าแก้ไขได้มันก็จะแก้ไป แต่ผมเชื่อว่าคงตัดสงได้酵ะ"

- ท.ก.ก. “ครับ บัญหาเรื่องเด็กใช้เวลาว่าง ในทางไม่ถูกไม่ควร โรงเรียนเลิกหรือว่าไปเรียนค่า ๆ อะไรอย่างเงินนี้ ท่านจะว่ายังไงครับ ?”
- ร.ม.ต. “ก็เมื่อกีดุมซึ่งให้คุณเห็นแล้ว บอกมีโรงเรียนกว่าวิชาบ้าง พ่อแม่ไม่เอาใจใส่ในเวลาลับบ้านของลูกเสียบ้าง บางที่พ่อ ก็ทำตัวอย่างไม่ดีด้วย บางคนกว่าจะกลับบ้านก็ถึงตีหนึ่งตีสามก็มี กลับมาเมาเป็นหยาเป็กมี สิงต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นปัญหาที่ทำให้เด็กเราเกิดเรื่องชนิดนี้ขึ้นมา ถ้าตัวอย่างดีแล้วลูกก็พอลอยดีด้วย เรื่องนี้เปรียบเหมือนแม่ปูเดินตรงลูกปูกเดินตรง ถ้าแม่ปูเดินไม่ตรง ลูกปูมันก็เดินไม่ตรง บัญหารือการอบรมของครูจะต้องยกขึ้นเหมือนกัน แต่ครูจะต้องอบรมเด็กปากเปียกปากแฉะ แล้วก็ไม่มีครูเห็นใจมีแต่คนด่ามา ว่ามา
- เขานอก ครูก็เหมือนโคนันทวิชาลเหมือนกัน ถ้าใครพูด เพราะ ๆ สักหน่อยอะไรสักหน่อย ผู้ปกครองอะไรมันก็ต้องพูดมาดี ๆ เมื่อันกัน บางที่ครูก็ต้องพยายามช่วยเหลือและมากมาย เดียวคนนั้นว่ามา คนนี้ว่ามา มันก็ไม่มีน้ำใจ ถ้าขอให้ทุกคนช่วยกันเห็นใจครูอาจารย์บ้างก็จะดี นี่กำลังสอนหนังสืออยู่มีคนเอาใจบ้าง มีอะไรเล็ก ๆ น้อย ๆ ก็พูดให้สบายใจหน่อย ผมเชื่อว่าก็คงช่วยกันไปได้ พ่อแม่พ่อเห็นครูเขียนลูกก็มากราชมาเอื้ดตะไร ทำไม่ครูมารังแกลูกฉบัน บางที่ก็มาคิดว่าลูกฉบันนั่นเป็นเทวดา ทำอะไรก็ต้องเก่งกว่าลูกคนอื่นเขา ผมบางที่ก็ยังถูกตามเลยว่า ทำไมลูกติดฉบันสอบเข้าที่ไม่ได้ทั้ง ๆ ที่ลูกติดฉบันเรียนเก่งยังเงี้ยงเงี้ยง ผมก็บอกว่า ก็ลูกคนอื่นเขาเก่งกว่าลูกคุณนี่ ผมก็บอกอย่างนี้ละ ทำไงได้ถ้าลูกคุณแกร่งหมดใช่ไหม ? ถ้าคุณอ่านหนังสือเกี่ยวกับประวัติของโนปเลียน ๆ ก็บอกว่า “กองทัพทุกกองทัพเก่งที่สุดในโลก” ผมก็ว่ายังงั้นละ ถ้าอยู่ได้ก็ต้องเก่ง ถ้าไม่เก่งก็อยู่ไม่ได้ ต่างก็เป็นลูกมีพ่อเมียด้วยกันทุกคน พ่อแม่ทุกคนก็ว่า ลูกของเขาก็ต้องเก่งทั้งนั้น อันนี้ละเป็นเรื่องที่เราจะต้องพยายาม ฝรั่งเข้าตั้ง พ.ท.อ. = (P.T.A. Parent-Teacher Association) คือ สมาคมครูกับผู้ปกครองของเขานะ พ่อแม่ก็มาพบคุยกับครูเพื่อไปปรึกษาหารือกัน ถ้ามันช่วยกัน อะไรกันได้มันก็จะดีขึ้นเยอะและอันนี้ที่ผมบอกว่า อยากจะขอความช่วยเหลือจากผู้ปกครอง จากผู้มีวิทยาคุณ ผู้มีวิทยาอะไรต่าง ๆ มาช่วยกัน ผมว่าลองมาช่วยกันทำการศึกษา ให้

มีความคิดเห็นกับอกมา ใจจะอาสามาช่วยสอนจะอะไรได้ก็มาช่วยสอนกัน ผม่วงมาช่วยกันแก่ปัญหาเหล่านี้ มันก็จะไม่หนักอะไร แต่ถ้าปัญหามันอยู่ที่ว่า ปล่อยให้คนหนึ่งแบกมันจะเป็นยังไงก็ช่างมัน ผม่วงปัญหานี้หนักแน่ ไปไม่ไหว อาจจะล้มเสียก็ได้ คุณยังจำนิทานเรื่องลาต่าง โคต่างได้ไหมล่ะ เอาของบรรทุกหนักไป ผลสุดท้ายก็ต้องตาย ที่นี่เลยเอาไปใส่ไว้อีกตัวใช่ไหม ? อีกตัวก็หนักตาย แล้วก็ต้องตายอีกตัวหนึ่งเหมือนกัน เรื่องเป็นอย่างงี้แหละ จริงไหมครับ?"

ท.ท.ท. "ผู้รู้สึกว่ามีปัญหาที่น่าหนักใจท่านรู้มั่นตรีมากมาย ท่านรู้มั่นตรีมีปัญหาอะไรที่น่าออกเหนื่อยจากที่พูดมานี้บ้างไหมครับ ที่จะเรียนให้ท่านผู้ฟังทางบ้านได้ทราบ นี่ก็เหลือเวลาเพียงสัก 4-5 นาทีครับ"

ร.น.ต. "4-5 นาที ผมก็มีปัญหาอยู่เหมือนกัน ปัญหาที่ว่าจะทำอย่างไรนี้ ผมกขอร้องผู้ปักครองแล้วว่า เรื่อง

1. อย่าข้าย代ก ขออย่าเพิ่งข้าย
2. ขอให้ผู้ปักครองคิดเห็นใจเจ้าหน้าที่จราจร ควรอยู่ที่ไหนสะดวกก็ควรอยู่ที่นั่นต่อไป

3. ถ้ามีปัญหาอะไรที่กระทรวงศึกษาธิการรู้ ก็ขอให้บอกมา และกรุณาเยี่ยนบอกมาดี ๆ อย่าไปเขียนด้วยอารมณ์ ค่ามาโครม ๆ นั่นบันไม่ดี เพราะเป็นคดีอาญา ผม่วงว่าจะนำไปใช้ที่ไหนก็ไม่ได้ เดียวจะหาเป็นหมินประมาท ถ้าผมไปเป็นพยาน มันไม่ถูกก็มี ขอให้บอกมาด้วยความสหายใจ ผมจะเอามาช่วยกันทำ เราเขามาประมวลผลกันเข้า และเราก็จะแก้ไขปัญหาที่มีอยู่เดิม อีกยอดได้ไม่น้อยเหมือนกัน

อย่างผมเขียนหนังสือบอกศึกษาธิการคำເກວວ່າอย่าไปรีดគູ อย่าไปรังแกគູ ผมกับอกไป แต่บางคนว่า เอาเรื่องเก่ามาเล่าใหม่ แต่เรื่องเก่าแม้จะเล่าใหม่ก็ตาม บางสิ่ง ถ้ามันไม่ดี เรายังต้องชุดอยู่นั่น ถ้าคนแรกเข้าชุดไม่ออก คนที่สองก็ชุดลีกลงไปอีกหน่อย คนที่ 3 ก็อาจจะชุดออกมาได้ ผลกระทบก็ได้แก่ทุก ๆ คน แต่ถ้าจะว่าเข้าย ! เรื่องเก่าเล่าใหม่อย่าไปทำมันเลย มันก็เลยไม่ต้องทำ เมื่อไม่ทำเสียเรื่องมันก็เป็นเช่นนี้ ปัญหารือทางกระทรวงศึกษาธิการ ปัญหางบงอย่างมันอยู่ลีกครับ มันจะต้องชุดไปให้ลีก แต่การชุดลงไปให้ลีก

มันต้องใช้ความเพียรบ้าง มันก็จะทำไปได้ เพราะฉะนั้นต้องขอให้มีความอดทนหน่อย แล้วก็เรื่องปัญหาอื่น ๆ เช่น เรื่องโรงเรียนไหนทำอย่างนั้นอย่างนี้มา ที่ผมควรจะทราบกรุณาบอกมาให้ผม ผมจะเอาสิ่งเหล่านี้มาประมวลแล้วก็แก้ไข ผมกับออกแล้วว่า ผมยังมีเวลาอีก 684 วัน อาจจะไม่สายเกินไปที่จะแก้ปัญหาของท่านเหล่านี้ได้”

- ท.ท.ก. “ก็เป็นอันว่า ท่านรัฐมนตรีศึกษาธิการ ท่านก็ขอเวลาอีก 684 วันอะ แล้วปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ที่มันสุม ๆ ออยู่ทุกวันนี้ มันก็จะเบาบางลงไป”
ร.ม.ต. “แล้วถ้าไม่เบาบางลงไป ผมก็ไปเท่านั้น”
ท.ท.ก. “นี่เป็นค่าสัญญาหรือเปล่าไม่ทราบครับ ? ขอประทานโทษ ?”
ร.ม.ต. “ยังเสียกว่าสัญญา คือเป็นปฏิญาณที่เดียวครับ”
ท.ท.ก. “ครับปฏิญาณ วันนี้เราก็ได้ประโยชน์และสาระอย่างยิ่งนะครับ ที่ผู้พังวันนี้ได้มีโอกาสฟังท่านรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการมาเปิดอกคุยกันอย่างเปิดเผยเลยที่เดียว มีอะไรหนักใจแล้วเราจะทำอย่างไร ? อะไรที่ทำให้เราลำบากอะไรที่เราต้องขุดลึกลงไป เสียเวลาแค่ไหน ? ท.ท.ก. ก็รู้สึกว่าวันนี้เราได้คุยกันถึงปัญหาการศึกษาที่ออกจะทั้งหนักทั้งเบามากที่เดียว ก็ใครที่จะขอขอบพระคุณ ฯพณฯ ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ อาจารย์สุกิจ นิมมานเหมินท์ แล้วก็สวัสดีครับ”
ร.ม.ต. “สวัสดีครับ”
-

ตัวอย่างการสัมภาษณ์

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าอุบลรัตนราชกัญญาสิริวัฒนาพรวนดี

โดยกองบรรณาธิการนิตยสาร “ดิฉัน”*

ในโอกาสสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าอุบลรัตนราชกัญญาฯ
เสด็จกลับมาเยี่ยมเมืองไทย พร้อมด้วยพระสวามี นายปีเตอร์ แอลด์ เจนเซ่น
และคุณเพล้อยไฟลิน พระธิดา คณะผู้จัดทำนิตยสาร “ดิฉัน” รู้สึกซาบซึ้งใน
พระกรุณาธิคุณที่ได้ประทานประวัติศาสให้เข้าเฝ้าฯ และประทาน
สัมภาษณ์อย่างไม่ถือพระองค์ เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2525

เสด็จกลับมาคราวนี้ ประทับอยู่กึ่งวันเพียง

“ราواๆ สามอาทิตย์ ตอนแรกมีธุระที่จะมาอยู่แล้ว ที่นี่พ่อทราบว่าพระเจ้าอยู่หัวท่าน
ประชวร ก็เลยรีบกลับมาเฝ้า”

ทรงลงานได้หรือเพียง

“เดียวเนี่ยทำธุรกิจส่วนตัวแล้ว จะมานานักได้ แต่ก่อนตอนท้องทำงานเข้าไปเย็นกลับ
ทำเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เป็นเทคนิคล มากเก็ตติ้ง (Technical Marketing) ทำทางคอมพิวเตอร์
ไทม์ แชริ่ง (Computer Time Sharing) แล้วมันหนัก แต่ก็ทำงานถึงคลอด จนเก้าเดือนก็เลิก
ทำ...ทำงานบริษัทฝรั่งนี้ตั้งแต่แปดโมง ออกมาหากโง่หรือทุ่มหนึ่ง”

ข้อเกี่ยวกะไรเพียง

“ซี.อี.ซี.” (Computer Sciences Corporation)

เสด็จที่ทำงานอย่างไรเพียง

“ส่วนมากไปกับปีเตอร์ เพราะทำงานใกล้ๆ กัน แต่ตอนนั้นทำงานต้องออกสถานที่
ไปติดต่อ ไม่เชิงเป็นเซลล์ แต่เป็นพพอร์ตพากเซลล์ คือบริษัทเราย้ายซอฟท์แวร์ (software)
คือพากโปรแกรมต่างๆ เช่น พากดาต้า เบส (data base) โปรแกรมสำหรับใช้ในการเอ็นจิเนียริ่ง
เป็นต้น เราต้องไปสอนลูกค้าสึ่งวิธีใช้ และเขียนโปรแกรมเพิ่มเติมให้ถูกใจต้องการ เรื่อง
นื้อธีบายยาก เพราะไม่เคยอธิบายเป็นภาษาไทยเลย...”

เงินเดือนกันมากน้อยเพียง

“ก็พอประมาณ (ทรงพะสรวล) ไม่ค่อยมากเท่าไหร่ รู้สึกจะไม่ค่อยพอ เพราะที่
โน่นค่าครองชีพก็สูง และอีกอย่างนึงก็ซื้อบึ้งยะอะ”

*จากนิตยสาร “ดิฉัน” ฉบับที่ 133 วันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2525 หน้า 81-88

ตอนทำงาน เวลาพักกลางวันทุกครั้งม่อมเสวยอะไร-ที่ไหน เพศ

“ท่านแกรที่ทำงาน บางทีก็กลับมาบ้าน เพราะที่ทำงานมันไกลๆ กลับมาดูที.วี. โซป โอเปร่า เรื่อง ออล มาย ชิลเดรน... กลับมาดูที.วี.ที่บ้านแล้วก็มาทานข้าว แต่ถ้าสมมติว่าจะต้องไปทานกับลูกค้าหรือกับนายก็ต้องไป”

ข้ามไปเดียวพอหรือเพคะ

“ก็พอ...จากเที่ยงถึงบ่ายโมงกินแต่ชุบ”

ตอนกลางคืน เสวยพระกระยาหารค้า แล้วทรงพักผ่อนอธิบายก่ออย่างไรเพคะ

“ดูที.วี....แล้วนอน...สิบเอ็ดโมง”

เสาร์...อาทิตย์ล่าเพคะ

“เสาร์...อาทิตย์ ก็ไปบีช หรือวันธรรมดาวนี ทำงานให้ดัวเอง นึกจะไปเมื่อไหร่ก็ได้ ตอนนี้หน้าร้อนก็พาหนูพ落到ไปบีชแบบทุกวันเวลาว่าง...ไปจนตัวดำไปหมดเลย”

ทุกครั้งม่อมทรงเล่นกีฬาหรือเปล่าเพคะ

“หมูนี้ บางทีก็เล่นเทนนิส เรือใบไม่ได้เล่นแล้ว ตอนนี้กำลังจะเริ่มเล่นสควอช และไปอีกเซอร์ไซส์...jazzercise เดันไปกับเพลง”

ไม่ทรงเบื่อหรือเพคะ ทรงเคยทำงานทุกวัน แล้วต้องมาเลี้ยงลูก

“ตอนนี้ก็ยังทำธุรกิจของตัวเอง ธรรมดาวก็ออกไปทุกวัน แต่ขอฟิศก็อยู่ที่บ้าน ออกไปติดต่อกับคนอื่น แล้วก็เดินทางไปต่างรัฐ เช่น เท็กซัสบ้าง ลูกก็เอาไปด้วย บางทีก็ฝากร่องไว้ ตอนนี้ก็เรียกว่าทำงานให้ดัวเอง”

ทุกครั้งม่อมทรงมีครอบครัวมากี่ปีแล้วเพคะ

“อ้าย นานเปี๊มาก...เกือบสิบปี...แก่มากแล้ว (รับสั่งอย่างทรงเห็นขัน แต่ชาวคณะ ‘ดิฉัน’ ที่เข้าเฝ้าห้องล้อมอยู่กลับมีความรู้สึกว่า ถ้าให้ทายพระชนชาติจริงๆ แล้ว พระองค์ทรงแลดูเยาว์กว่าพระชนชาติจริงนัก)

ทรงรู้จักคุณปีเตอร์อย่างไรเพคะ

“เป็นเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่ เอ็ม.ไอ.ที.”

ทำในถึงโปรดคุณปีเตอร์เพคะ

“ เพราะเข้าชมทองมัง (รับสั่งอย่างที่เล่นที่จริง และทรงพระสรวล) เข้า...นิสัยเข้ากันได้ดี แบ็คกราวน์ทางการเรียน ก็เป็นเทคนิคลับแบ็คกราวน์เหมือนกัน ทำงานด้วยกันได้ แล้วพูดกันรู้เรื่อง แล้วอารมณ์ดี”

คุณป้าเตอร์เรียกทูลกระหม่อมว่าอย่างไรเพคะ

“เรียกว่า ‘จูสี’...ชื่อจูสีพระราชนูสี ลอนดอน และฝรั่งเรียกชื่อไทยไม่ได้ ที่ทำงาน ก็เรียกอย่างนี้ นามบัตรก็เขียนว่าจูสี”

คุณป้าเตอร์มีพี่น้องกี่คนเพคะ

“เขามีน้องสาวสามคน เขาระบุลูกชายคนเดียว”

คุณแม่คุณป้าเตอร์สนิทกับทูลกระหม่อม ใหม่เพคะ

“เขาระบุรัง รู้สึกแม่ผัวฝรั่งไม่ค่อยร้าย อารมณ์ดี เขายังมีงานของเข้า บึ้งของเข้า เขาระบุรังกับเรา”

ทูลกระหม่อมตัดสินพระทัยอยู่นาน ใหม่เพคะ กว่าจะมีคุณพลดอย ไฟลิน

“แรก ๆ ก็รู้สึกยังไม่พร้อม หมายความว่า ต้องทำงานสร้างตัว อะไรอย่างนี้ เพรา พอดแต่งงานแล้วท่าน (พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ) ก็ไม่ได้ซัพพอร์ต ซัพพอร์ตตัวเอง พอด ซักอายุ 28-29 ปีเตอร์เขาก็อยากนี่ เขานอกให้มีก่อนอายุ 30 แล้วหมาเนากับอกว่าลูกคนแรก ควรมีก่อนอายุ 30”

ทรงมีพระอาการแพ้ใหม่เพคะ

“ไม่แพ้ ไม่รู้สึก...เฉย ๆ รู้สึกเหนื่อย เพราะตอนนั้นทำงานหนัก”

ทูลกระหม่อมโปรดเด็กผู้หญิง หรือเด็กผู้ชายเพคะ

“พ่อเขาอยากรู้ใจลูกสาว เขายุตโดยว่า อยากมีลูกสาว ตั้งแต่ก่อนท้อง”

น่ารักน่าเพคะ...ลูกสาว

“น่ารัก แต่เขาก็เล่นกับลูกเหมือนลูกชาย ตอนนี้เลยเล่นเหมือนเด็กผู้ชาย ชนมาก ชอบ เล่นน้ำ ไม่กลัวน้ำเลย พ่อเขาเริ่มสอนเล่นเซิร์ฟฟิ้ง (surfing) ทั้งพ่อลูกชอบไปบีชมากเลย”

ตอนนี้พระประทับศักดิ์ ยืนอย่างไรเพคะ

“ลูก...หัวไม่ลง หมอยาแก้ไขนักว่าต้องผ่า สมเด็จพระเทพฯ ก็เลยบอกว่าไม่ให้คลอด หลังวันที่ 16 และอยากรู้ว่าเกิดวันพุธหรือ เพราะเป็นวันครู เลยเป็นสเกดูร์ ซีซาร์เรียน (Scheduled Caesarian) ก่อนผ่าเข้าทำอุลตร้า ชาร์นด (Ultra Sound) และแอบนโนโอลิเซนติซีส (Amniocentesis) เจาะเข้าไปถึงจะรู้ว่าเด็กพร้อมหรือยัง ตอนเย็นวันนั้น เขากับอกว่าพร้อมแล้ว ก็เข้าโรงพยาบาล วันรุ่งขึ้นก็เข้าห้องผ่าตัด”

ເຈັນໄໝນເພົາ

“ຕອນຫລັງຝ່າກີເຈັບ ພອຍາຫາຍ ກີເຈັບອູ້ທັງຄືນ ພຍາບາລກີເຈື້ອຍໃຫ້ ພອວັນຮູ່ງໜຶ່ນເຫາ
ກີໄທລຸກໜຶ່ນເດີນ ແລ້ວກີຄ່ອຍ ຖ ຕີ່ຈິ່ນເວື່ອຍ ຈຸ່ງ”

ພວເປີນຄຸນສາວ ກີສນໃຈຄຸນພ່ອຂໍເພົາ

“ກີດໃຈ ພົມເຂົາເລີຍໃຫ້ແຫວນ” (ທຽບພະສາວລພຣ້ອມທັງໝົ່ນພຣະທັດສ້າຍ ທີ່ມີພຣະ-
ນໍາມາງຄີເພົາຮ່າກີທີ່ຮັບສັງຄົງ)

ທຽບເລື່ອງຄຸນພຄອຍບ່າງໄໝເພົາ

“ໃຫ້ນມເອງອູ້ສີເຄືອນ ແລ້ວໃຫ້ນມສນນິດທີ່ນໍອຍເວລາໄມ່ວ່າງ...ໄມ່ອູ້...ໄປໄຫນ ອະໄຣ
ອ່າຍ່ານີ້ ແລ້ວກີຄ່ອຍ ຈຸ່ງ ເປັນນມຂັດ”

ຄຸນພຄອຍກວນໄໝເພົາ

“ໄນ່ການ ເລື່ອງວ່າຍ ແນ້ງແຮງ ຂອບກ່າວຍເຕື່ອວ ຕອນເຕັກ ຈຸ່ງ ຕອນເຮັມການອາຫາຣເສຣິມກີເຮັມ
ດ້າຍອາຫາຣຂັດ ຕອນນີ້ມີພີ່ເລື່ອງແລ້ວ ເຂົກໍທຳກັບບ້າວໃຫ້ ໜູ້ພລອຍຮັບປະທານເກັ່ງມາກ ເຊີ່ວນີ້
ທານອາຫາຣ 3 ມື້ ແລ້ວຍັງການນມວັນລະປະປະມາກ 30 ອອນ໌”

ພຸດໄກທີ່ຮັບຍັງເພົາ

“ພຸດໄດ້ເປັນຄໍາ ຈຸ່ງ ອ່າຍ່ານີ້...ນີ້ນີ້...ໂຄປ່ເຕວົວ...ແລ້ວກີແຄຣີກເກອວ໌ ແຕ່ເຊີ່ວນີ້ຂີ້ເກີຍຈ
ບອກ...ເກອວ໌...ແນຍ ຈຸ່ງ ຄົງພຸດຊ້າພຣະພຸດທັງ 2 ກາໜາ ແຕ່ເຂົກໍເຂົາໃຈທັງກາໜາໄທຢແລ້ວກຸ່າ”

ຕອນຄຸນພຄອຍເກີດ ໄດ້ຮັບພຣະກາທານຂອງຂວັງອະໄວຈາກພຣະບາກສນເຕື່ອພຣະເຂົາອູ້ກ່າວ ສມເຕື້ອ
ພຣະນາງເຂົາ ພຣະນມການີ້ນາດ ແລະຫຼຸລກຮະໜ່ອມທຸກພຣະອົງກົດບ້ານເພົາ

“ສມເດືອນພຣະເທົາ ພຣະກາທານພຣະ ມັນສື່ອໄທຢ ແລະຂອງເລີນ ຕຸກຕຸ່ນຕຸກຕາຫລາຍ
ອ່າຍ່າພຣອມທັງດັ່ງຊື່ໃຫ້ເລືອກຫລາຍຊື່ ຂໍອຍາ ຈຸ່ງ ຕອນແຮກຈະເຂົາຊື່ ‘ພົມຍາ’ ແຕ່ຮູ້ສຶກຫ້າເຍວະ
ເລຍໄໝເອາ”

ຄຸນພຄອຍຂອບຂອນແລ່ນອະໄຣເພົາ

“ຕອນນີ້ຫັກຂອບອ່ານໜັງສື່ອ ຂອບຄູ່ງປ ໜູ້ພຄອຍຂອບເລັ່ນອະໄຣໂລດໂນຍ່າງທີ່ວ່າຂອນ
ຂີ້ນ້າໄມ້ ກລັບໄປຈະຊື້ມັກທີ່ມີຂັນນຸ່ມ ຈຸ່ງ ໃຫ້ໜູ້ພຄອຍຂອນມຳນາກ ພາໄປຄູ້ມ້າຈິງ ຈຸ່ງ ທີ່ແພຣ່ ຮ້ອງ
ອຸ ຈຸ່ງ ອີກາກນີ້ ຕຸກຕາໄມ່ຄ່ອຍເລີນ ເລັ່ນແຕ່ຕົວສັຕ້ນນຸ່ມ ຈຸ່ງ”

คุณพลดอยมีเพื่อนเล่น ใหม่แพะ

“ก็ให้ไปเล่นกับญาติเขา ญาติ ๆ เขาเมืองเด็ก ๆ แต่เพื่อนบ้านเขาโตแล้ว”

ญาติคุณบีเตอร์อุ่ลลະヴァนัชหรือเฟกะ

“เขามีญาติอยู่แล้วนั้น แม่เขาเกือบไม่ไกลมาก น้องสาวด้วย”

ทรงหน้าใหม่แพะ

“ครูหนา หนูพลดอย หรือแม่...แม่นี่ บางทีก็หนาเหมือนกัน แต่ไม่ค่อยว่าง เลยไม่เหงา”

มีพระสหายยอดใหม่แพะ

“พวกเพื่อนซ้อมปั้งมักจะเป็นผู้ชาย ผู้ชายที่ซ้อมซ้อมปั้ง เพื่อนคนไทยบ้าง คนฝรั่งบ้าง แต่ฝรั่งนี่ผู้หญิงไม่ค่อยมีเพื่อนจริงใหม มีน้องสาวของปีเตอร์เป็นเพื่อนกัน เขา ก็ไม่ค่อยมีเพื่อน ไม่เหมือนคนไทย คนไทยติดเพื่อนผู้หญิง เพื่อนที่มี ๆ ก็เป็นเพื่อนร่วมงาน ซึ่งส่วนมากก็เป็นพวกผู้ชาย”

โปรดช้อบบี้ใหม่แพะ

“โอ้ย ชอบมาก ตามบุตติคต่าง ๆ อยู่ที่โน่นไม่ค่อยแต่งตัว ถ้าสมมุติไปทำงานก็ใส่สูทแต่งสวยกว่าฝรั่ง แต่ก่อนก็ซื้อเสื้อผ้าที่โน่น พอกลับมา ก็ซื้อที่นี่ ที่โน่นไม่ค่อยมีเสื้อผ้าสวย ๆ รู้สึกว่ามันเชย ๆ ผู้หญิงที่โน่นไม่ค่อยแต่งตัว”

โปรดตีอะไว้แพะ

“แดง...สีแดง เป็นสีเฟเวอร์ท” (วันนั้นทรงฉลองพระองค์เสื้อสีนวลขลิบแดง และกางเกงเบอร์มิวด้าสีแดง)

ทรงช่วยคลาดอย่างแม่บ้านอเมริกันอาทิตย์ลักษรังหรือเปล่าแพะ

“แล้วแต่ โดยมากพยาบาลอาทิตย์ลักษรัง ถ้าขาดเหลืออะไรก็ไปซื้อ ส่วนมากไปกับปีเตอร์ เขาชื่อของเก่ง แล้วก็ชอบทำกับข้าวเหมือนกัน ก็เลยไปด้วยกัน แต่ถ้าซ้อมปั้งธรรมชาติเขามาช่วยไป ก็ดี...ไม่วันเกี่ยงวันวาย”

อาหารอะไว้แพะที่ทรงทำประจำ

“ส่วนมากก็ทำอาหารไทย”

อย่างข้าพัดหรือเพคะ

“โอ้ย...ทำเก่งกว่านั้นเยอะແຍະ (ทรงพระสรวัลเห็นขัน) อย่างปีกไก่แซ่เหล้า ไม่ได้ดู
ตำนานะ คิดเอาเอง ถ้าเป็นอาหารฝรั่ง ปีเตอร์เค้าทำ ง่ายๆ พากบาร์บีคิว ตอนห้องหนูพลอย
พอกลับมาจากการทำงานก็เนี้ยอย นอนกินขนมคอยให้ปีเตอร์ทำกับข้าวให้ ตอนห้อง ปีเตอร์
เอาก็มาก เพราะเข้าตีใจที่จะได้ลูก”

เวลาที่ทรงพบคนไทยที่โน่น เขาเข้ามาเฝ้าบังไฟนมาเดะ

“เขากองรู้สึกเฉย ๆ ก็แล้วแต่คน เขาก็รู้ เขาก็เกรงใจ รู้ว่าอยากอยู่ธรรมชาติ เขาก็มอง
ห่างๆ ไม่ได้มารุณต้อมอะไว”

หลังจากไม่ได้เด็กจกลับนาเมืองไทยเปลี่ยนไปมากในนมาเดะ

“ไม่รู้ จำไม่ได้ ก็คงเปลี่ยนมั้ง เมื่อก่อนไม่เคยออกแบบ ก็เลยไม่รู้ว่ามันเปลี่ยนหรือเปล่า
คงต้องเปลี่ยนประมาณตั้ง 10 กว่าปี ถึงตอนอยู่ก็ไม่รู้จัก เพราะไม่ได้ไปไหน จากไปอายุ 17 ตอน
กลับมาครั้งแรก 28-29

ทูลกระหม่อมเสี้ยพะทัย ไฟนมาเดะที่ทรงใช้ชีวิตอยู่ต่างประเทศ

“ไม่เสีย”

แล้วจะเด็กจกลับนาอยู่เมืองไทยไฟนมาเดะ

“คงไม่แล้วมั้ง เพราะมาอยู่ที่นี่ อยู่ไม่ได้ เป็นธรรมชาติ แล้วอีกด้อดใจ หมายความว่า
อยู่ที่โน่นมันเคยแล้ว รู้สึกว่าทำอะไรสะดวกกว่า ทำงานทำการก็ง่าย ถ้าสมมุติอยู่ที่นี่คงต้อง^{จะ}
เป็นอาจารย์ ต้องเป็นเจ้าเป็นนาย หมายความว่าจับมาให้อยู่ในพิธี ไม่ชอบ ไม่เห็นด้วย...
แปลก...อาจจะเป็นคนอิสระเกินไป”

หมายเหตุ ควรสังเกตการใช้ภาษาที่เหมาะสมของผู้สัมภาษณ์